

**ÇEVRESEL GÜRÜLTÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ VE YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ
(2002/49/EC)**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; çevresel gürültüye maruz kalınması sonucu kişilerin huzur ve sükununun, beden ve ruh sağlığının bozulmaması için gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamaktır. Bu amaca yönelik olarak;

a) Değerlendirme yöntemleri kullanılarak çevresel gürültüye maruz kalma seviyelerinin, hazırlanacak gürültü haritaları, akustik rapor ve çevresel gürültü seviyesi değerlendirme raporu ile belirlenmesi,

b) Çevresel gürültü ve etkileri hakkında kamuoyunun bilgilendirilmesi,

c) Gürültü haritaları, akustik rapor ve çevresel gürültü seviyesi değerlendirme raporu sonuçları esas alınarak; özellikle çevresel gürültüye maruz kalma seviyelerinin insan sağlığı üzerinde zararlı etkilere yol açmasının mümkün olduğu ve çevresel gürültü kalitesini korumanın gerekli olduğu yerlerde, gürültüyü önleme ve azaltmaya yönelik eylem planlarının hazırlanması ve bu planların uygulanması,

kademeli olarak uygulamaya konulur.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; özellikle nüfusun yoğun olduğu alanlarda, parklarda veya yerleşim bölgelerindeki diğer sessiz alanlarda, açık arazideki sessiz alanlarda, okul, hastane ve diğer gürültüye hassas alanlar da dahil olmak üzere insanların maruz kaldığı çevresel gürültüler ile çevresel titreşimin yapılarda oluşturduğu hasarlara ilişkin esas ve kriterleri kapsar.

(2) Bu Yönetmelik kişinin kendisinden dolayı maruz kaldığı gürültüyü, 26 nci maddede belirtilen ev faaliyetleri dışındaki gürültüler ile komşuların oluşturduğu gürültüyü, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu kapsamındaki işyerlerinde çalışan işçilerin maruz kaldığı gürültüyü, ulaşım araçlarının iç gürültüsünü ve askeri alanlardaki askeri faaliyetlere bağlı gürültüyü kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik;

a) 1/5/2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teskilat ve Görevleri Hakkındaki Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak,

b) 25/6/2002 tarihli 2002/49/EC Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Direktifine paralel olarak,

hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Açık arazideki sessiz alan: Yetkili idare tarafından ulaşım, sanayi veya rekreasyon faaliyetlerinden kaynaklanan her türlü gürültü rahatsızlığına maruz kalmayacak şekilde ayrılan bir alanı,

b) Ağırıklama: İnsan ısıtma sisteminin özelliğinin dikkate alınarak, ses basıncı seviyesinin frekanslara göre farklı şekilde değiştirilmesini,

c) Ağırıklanmış ses azaltma indeksi (Rw): Malzemelerin ses yalıtım performansının laboratuvar şartlarında ölçülen ve tek bir değer olarak ifade edilen etiket değerini,

ç) Akustik gölge bölgesi: Ses dalgalarının bir çevrede yayılmaları sırasında engeller, rüzgar etkisi ve günlük sıcaklık değişimleri gibi dış etkilere kırılma ve kırılmalara uğramaları sonucu ortaya çıkan ve içerisinde ses seviyelerinin 10 dB kadar azalma gösterdiği alanları,

d) Akustik planlama: Gelecekte var olabilecek gürültülerin arazi kullanım planlaması, trafik ve trafik planlaması için sistem mühendisliği ile ses yalıtımı tedbirleri ve gürültü kaynaklarının kontrolü gibi planlanmış tedbirler kullanılarak kontrol edilmesini,

e) Alicida tedbirler: Gürültünün azaltılamadığı ortamlarda özellikle yüksek seviyeli gürültüden korunmak için kişilerin ısıtma organlarının korunmasına yönelik etkilenen kişi üzerinde alınabilecek tedbirleri,

f) Ana kara yolu: Yılda üç milyondan fazla aracın geçtiği bölgesel, ulusal veya uluslararası bir kara yolunu,

- g) Ana demir yolu: Yilda otuz binden fazla trenin geçtiği bir demir yolunu,
- g) Ana hava limani: Hafif uçaklarla tamamen eğitim maksatlı olarak yapılanlar hariç olmak üzere, yilda elli binden fazla kalkış ve inişin gerçekleştiği sivil hava alanını,
- h) Arka plan **gürültüsü**: Bir çevrede incelenen **gürültü** kaynağı susturulduğunda ortamda geriye kalan diğer kaynakların aynı anda oluşturdıkları toplam sesi,
- i) Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığını,
- i) Çevresel **gürültü**: Ulaşım araçları, kara yolu trafiği, demir yolu trafiği, hava yolu trafiği, deniz yolu trafiği, açık alanda kullanılan teçhizat, santiye alanları, sanayi tesisleri, atölye, imalathane, işyerleri ve benzeri ile rekreasyon ve eğlence yerlerinden çevreye yayılan **gürültü** dahil olmak üzere, insan faaliyetleri neticesinde oluşan zararlı veya istenmeyen açık hava seslerini,
- j) Çevresel **gürültü** seviyesi değerlendirme raporu: Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-VII Liste A ve B’de yer almayan ve bu Yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihinden önce kurulmuş veya yürürlüğe giriş tarihinden sonra kurulması planlanan veya kurulup işletmeye geçen tesislerin/işletmelerin/faaliyetlerin bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-II.3’de belirtilen ölçüm yöntemleri kullanılarak oluşması muhtemel çevresel **gürültü** seviyelerinin belirlenmesini ve limit değerlerin aşılması halinde alınacak teknik tedbirlerin bütününi içeren raporu,
- k) Çevresel tedbirler: Yapıların dışında veya içinde yer alan **gürültü** kaynaklarından doğan seslerin, yapı içindeki kişilere ulaşmaya kadar yayıldığı ortamda yapılabilecek her türlü **gürültü** kontrolü çalışmasını,
- l) Çevresel titreşim: Maden ve taş ocakları, ulaşım araçları, sanayi ve inşaat makineleri ve benzeri işlemlerden doğan ve yapılarda kullanım alanı dışında başka maksatlarla kullanılan hacimlerdeki faaliyetler sırasında oluşan genellikle katı, sıvı ve gaz ortamlarda yayılan ve insan vücudunca hissedilen mekanik salınım hareketlerini,
- m) Çınlama süresi (sn): Bir hacmin akustik özelliğini frekansa bağlı olarak belirleyen parametreyi ve hacim içinde faaliyette olan bir ses kaynağının susmasından itibaren ses basınç seviyesinin 60 dB azalması için geçen süreyi,
- n) Çok hassas kullanımlar: Konutlar, eğitim, kültür alanı ve yapıları, sağlık tesisleri, otel ve dinlenme tesisleri, parklar gibi kullanımları,
- o) Darbe **gürültüsü**: İki kütleli birbirine çarpması ile ortaya çıkan **gürültüyü**,
- ö) dB: Birbirinden merteye farklılıkları gösteren, nicelikleri anlamlı olarak ifade etmede kullanılan logaritmik bir ölçüğü,
- p) dBA: İnsan işitme sisteminin düşük siddetteki seslere karşı en çok hassas olduğu orta ve yüksek frekanslara daha fazla ağırlık veren, A ağırlıklı ses seviyesi olarak tabir edilen ve **gürültü**nün etkilendirilmesi ve kontrolünde yaygın olarak kullanılan bir ses seviyesi ölçütünü,
- r) Değerlendirme: Bir **gürültü** göstergesi veya ilgili zararlı etkilerin değerini hesaplamak, tayin etmek, ön görmek, tahmin etmek veya ölçmek için kullanılan her türlü yöntemi,
- s) Doz-etki ilişkisi: Bir zararlı etki ile **gürültü** gösterge değeri arasındaki ilişkiyi,
- s) Esdeğer **gürültü** seviyesi (Leq): Belli bir süre içinde seviyeleri değişim gösteren, genellikle A ağırlıklanmış ses seviyesi olarak ölçülen, **gürültü**nün enerji açısından esdeğeri olan sabit seviyeyi,
- t) Ev faaliyetleri ve komsuların oluşturduğu **gürültü**: Konut içerisinde kişilerin kendi davranışları ve alışkanlıklarından kaynaklanan; kapı, pencere kapatma, yürüme, konuşma, temizlik yapma, mobilya çekme, televizyon seyretme, radyo dinleme, elektronik olarak ses yükseltici kullanmadan yapılan eğlence, çamaşır makinesi, buzdolabı kullanma gibi faaliyetler ile bina içinde yapılacak tadilatı,
- u) Eylem planı: Gerektiğinde **gürültü** seviyesinin düşürülmesi de dahil olmak üzere **gürültü** ile ilgili sorunlar ve etkileriyle baş etmek için tasarlanan planları,
- ü) Fiziksel çevre faktörleri: Sesin kaynaktan kullanıcıya, yapı veya etkilenen kişilere iletilmesi sırasında geçtiği fiziksel çevrede bulunan ve ses yayılımını etkileyen **gürültüyü** artırıcı veya azaltıcı her türlü faktörü,
- v) **Gürültü** göstergesi: Bir zararlı etki ile ilgili olarak çevresel **gürültü**nün tanımlanmasında kullanılan fiziksel bir ölçüğü,
- y) **Gürültü** haritalama: Yürürlükte bulunan her türlü sınır değerini aşılıp aşılmadığını göstermek amacıyla, belirli bir alanda etkilenen kişi ve maruz kalan konut sayısı da dahil olmak üzere, mevcut veya gelecekte ortaya çıkabilecek bir **gürültü** durumu hakkındaki verilerin; **gürültü** göstergesi kullanılarak söz konusu alanın fiziksel haritası üzerinde standartlara uygun olarak belirtilmesini,
- z) **Gürültü** kontrol izin belgesi: Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-VII Liste A ve B’deki işletmelerin bu Yönetmelikte yer alan esaslara uygun olarak çalıştığını gösteren bir belgeyi,
- aa) **Gürültü** kontrolü: Herhangi bir ses kaynağından yayılan **gürültü** niteliğine sahip sesleri, kabul edilebilir seviyeye indirmek, akustik özelliğini değiştirmek, etki süresini azaltmak, hosa giden

veya daha az rahatsız eden bir başka ses ile maskeleyerek gibi yöntemlerle zararlı etkilerini tamamen veya kısmen yok etmek için yapılan işlemleri,

bb) Hassas olmayan kullanımlar: Otoparklar, garajlar, eğlence yerleri, sanayi tesisleri gibi kendisi **gürültü** kaynağı olabilen alan ve kullanımları,

cc) İç ortam **gürültüsü**: Yapı içindeki mekanik sistemler ve diğer **gürültü** kaynaklarından doğan ve mekan içinde bulunan insanları olumsuz etkileyen istenmeyen ve zararlı seslerin bütünü,

çç) İzne tabi tesis: Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-VII Liste A ve B'deki tesisleri,

dd) İzne tabi olmayan tesis: Bu Yönetmelik kapsamında olan ancak, Ek-VII Liste A ve B'de yer almayan tesisleri,

ee) Kaynakta tedbirler: **Gürültü** üreten ses kaynağının yapısı, işletme tekniği, oturduğu zemin, montaj biçimi ve buna benzer doğrudan kaynak ile ilgili olarak alınabilecek tedbirleri,

ff) Kamuoyu: Bir veya daha fazla gerçek veya tüzel kişi ile bunların ulusal mevzuat veya uygulamaya uygun olarak oluşturduğu dernek, örgüt veya grupları,

gg) Kesikli titreşim: Delicilerdeki gibi sürekliliği olmayan ya da kazık çakıcılarıdaki gibi belirli aralıklarla tekrarlanan titreşimi,

gg) Gündüz, akşam, gece **gürültü** göstergesi (L_{gag}): A ağırlıklı uzun dönem ses seviyesinin enerji ortalaması olup, günlük toplam rahatsızlığı ifade etmekte kullanılan etkilenim seviyesini,

hh) Gündüz **gürültü** göstergesi (L_{gündüz}): A ağırlıklı uzun dönem ses seviyesinin enerji ortalaması olup, yılın gündüz sürelerinin tamamına göre belirlenen ve gündüz süresindeki rahatsızlığı ifade etmekte kullanılan etkilenim seviyesini,

ii) Akşam **gürültü** göstergesi (L_{aksam}): A ağırlıklı uzun dönem ses seviyesinin enerji ortalaması olup, yılın akşam sürelerinin tamamına göre belirlenen ve akşam süresindeki rahatsızlığı ifade etmekte kullanılan etkilenim seviyesini,

ii) Gece **gürültü** göstergesi (L_{gece}): A ağırlıklı uzun dönem ses seviyesinin enerji ortalaması olup, yılın gece sürelerinin tamamına göre belirlenen ve gece süresindeki uyku kaçıracı rahatsızlığı ifade etmekte kullanılan etkilenim seviyesini,

jj) LC max: dBC olarak ölçülen, ölçüm süresi içerisinde C ağırlıklı rms tabanlı ses seviyesinin en büyük değerini,

kk) İzne tabi tesisler için akustik rapor: Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-VII Liste A ve B'de ve bu Yönetmeliğin yürürlüğe girme tarihinden önce kurulmuş veya yürürlüğe girme tarihinden sonra planlama ve kurulma aşamalarını tamamlayarak faaliyete geçmiş tesislerin/isletmelerin/faaliyetlerin değerlendirme yöntemleri kullanılarak oluşması muhtemel çevresel **gürültü** seviyelerinin belirlenmesini ve limit değerlerin aşılması halinde alınacak teknik tedbirlerin bütününe ilişkin rapor,

ll) Oktav bant: **Gürültü** enerjisinin frekansa göre dağılımını ortaya çıkarmakta kullanılan alt ve üst frekans sınırlarının birbirinin iki katı olan frekans bandı ve bant genişliğinin merkez frekansının % 70' ine eşit olduğu bandı,

mm) Orta derecede hassas kullanımlar: İdari ve ticaret binaları, çocuk bahçeleri, oyun alanları ve spor tesisleri gibi kullanımları,

nn) Planlanan faaliyetler için akustik rapor: Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-VII Liste A ve B'de ve bu Yönetmeliğin yürürlüğe girme tarihinden sonra kurulması planlanan tesislerin/isletmelerin/faaliyetlerin ve ulaşım kaynaklarının değerlendirme yöntemleri kullanılarak oluşması muhtemel çevresel **gürültü** seviyelerinin belirlenmesini ve limit değerlerin aşılması halinde alınacak teknik tedbirlerin bütününe ilişkin rapor,

oo) Rahatsızlık: Alan araştırmaları vasıtasıyla belirlenen toplumsal **gürültü** veya titreşim rahatsızlığının derecesini,

öo) Rekreasyon alanı: Kişinin fiziksel ve psikolojik olarak kendisini tekrar kazanabilmesini sağlayan dinlenme, eğlenme, gezi, serbest zamanları değerlendirme gibi çeşitli faaliyetleri kapsayan geniş eylem alanlarını,

pp) Ses basıncı seviyesi (L_p): Ortamda belli bir noktada ölçülen ses basıncının, 20x10⁻⁶ Pa veya 20 µPa referans ses basıncına oranının 10 tabanına göre logaritmasının 20 ile çarpılmasıyla bulunan ve dB cinsinden ifade edilen değeri,

rr) Ses gücü seviyesi (L_w): Bir ses kaynağının yaydığı ses gücünün milletlerarası standartlarda tanımlanan referans ses gücüne oranının 10 tabanına göre logaritmasının 10 ile çarpılmasıyla bulunan ve dB cinsinden ifade edilen değeri,

ss) Seviye ayarlaması: **Gürültü**nün türüne ya da belirgin olarak duyulan bir frekansın varlığına bağlı olarak, ölçülen ya da hesaplamayla bulunan eşdeğer **gürültü** seviyesine eklenecek değeri,

ss) Sınır değer: Yetkili idarece belirlenen, asılması halinde yetkili idarece dikkate alınan ve azaltıcı tedbirlerin uygulamaya konulmasına yol açan Lgag veya Lgece, ve uygun olan hallerde Lgündüz, Laksam, Lgece ve Leq değerini (Kara yolu, demir yolu, hava yolu trafığı **gürültü**leri, sanayi menseli **gürültü**ler ve benzeri gibi farklı **gürültü** türleri, farklı alanlar ve nüfusların farklı **gürültü** hassasiyetleri için, farklı sınır değerler olabilir. Bu sınır değerler, **gürültü** kaynağı veya muhitin kullanım maksadı açısından bir değisiklik olması halinde, mevcut ve yeni durumlar için de farklılık gösterebilir.),

tt) Stratejik **gürültü** haritası: Farklı kaynaklar bazında mevcut **gürültü** durumunun veriler sayesinde sergilenmesini,

uu) Sürekli titreşim: Gündüz veya akşam veya gece vakti gibi belirlenen bir zaman dilimi boyunca engellenmeden devam eden titreşimi,

üü) Tepe değer: Verilen bir zaman aralığındaki en yüksek titreşim değerini,

vv) Titreşimin yer değistirme, hız, ivme cinsinden rms değeri: Belirli bir zaman aralığında ölçülen titreşim değerlerinin karelerinin ortalamasının karekökünü,

yy) Titreşimden etkilenme sınırı: Titreşimin; insan sağlığı, performansı ve konforu üzerinde oluşturduğu hareket hastalığı gibi fizyolojik ve psikolojik etkilerle yapılarada oluşturduğu hasarların başlama sınırlarındaki, titreşim ivmesi, hizi, genliği, frekansları ve etkilenme süresi gibi parametrelerle ortaya konulmuş kriterleri,

zz) Yerleşim alanı: Nüfusu yüz binden fazla olan, şehirleşmiş alan olarak kabul edilen ve nüfus yoğunluğunun kilometre kare başına 1000 kiseden fazla olduğu alanları,

aaa) Yerleşim alanı içindeki sessiz alan: Yetkili idare tarafından **gürültü** kaynakları için belirlenen sınır değerlerin üstüne veya yetkili idare tarafından konulmuş belli bir değerden daha büyük bir **gürültü** gösterge değerine maruz kalmayacak şekilde ayrılan bir alanı,

bbb) Yetkili idare: İkinci bölümde belirtilen idareleri,

ccc) Zararlı etkiler: İnsan sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Bakanlığın görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 5 – (1) Bakanlık;

a) Kisilerin huzur ve sükûnunu beden ve ruh sağlığını **gürültü** ile bozmayacak bir çevrenin geliştirilmesi gayesiyle, çevresel **gürültü**yü azaltacak program ve politikaları belirlemek, buna yönelik mevzuat ve mevzuatın uygulanmasını kolaylaştırıcı her türlü dokümanı hazırlamak, bu Yönetmeliğin uygulanmasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla,

b) 2872 sayılı Çevre Kanunu çerçevesinde İl Çevre ve Orman Müdürlükleri ve yetki devri yapılan belediyelerle işbirliği ve koordinasyon içinde **gürültü** kaynaklarını denetlemek, bu Yönetmeliğin ihlalinin tespiti halinde idari yaptırım uygulamak, yetki devri yapılacak kurumlarda aranacak esasları belirleyip yetki devri yapmakla,

c) Bu Yönetmeliğin uygulanmasından yetkili ve sorumlu kilinan kurum ve kuruluşlar ile bu Yönetmelik gereği hazırlanacak akustik rapor, çevresel **gürültü** seviyesi değerlendirme raporu, **gürültü** haritası ve eylem planı hazırlayacak kurum ve kuruluş temsilcilerinin uzmanlaşmasını sağlayıcı programların içeriği ve programların uygulama prosedürünü belirlemekle,

) Akustik rapor, çevresel **gürültü** seviyesi değerlendirme raporu, **gürültü** haritası ve eylem planı hazırlayacak kurum ve kuruluşların sağlaması gereken esasları belirlemek, esasları sağlayanlara ön yeterlik/yeterlik belgesi vermek, ön yeterlik/yeterlik belgesi alan kurum ve kuruluşları denetlemek, belgelendirme esaslarına aykiri davranılması halinde gerekli yaptırımın uygulanmasını sağlamak ve gerekirse ön yeterlik/yeterlik belgesini iptal etmekle,

d) Bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VII Liste A'da yer alan işletmelere **gürültü** kontrol izin belgesi vermek, **gürültü** kontrol izin belgesini yenilemek, bu çerçevede işletmeleri denetlemek, bu Yönetmelikte belirtilen esaslara aykırılık halinde gerekli yaptırımın uygulanmasını sağlamak ve gerekirse **gürültü** kontrol izin belgesini iptal etmekle,

e) Stratejik **Gürültü** Haritaları ve Eylem Planları ile ilgili olarak;

1) Yetkili ve sorumlu kurum ve kuruluşlarca hazırlanan **gürültü** haritaları ve eylem planlarına görüs vermekle,

2) Yetkili ve sorumlu kurum ve kuruluşlarca hazırlanarak Bakanlığa gönderilen **gürültü** haritaları ve eylem planları ile bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VI'da yer alan her türlü bilgi ve belgeye yönelik veri bankası oluşturmakla,
yetkili ve sorumludur.

İl çevre ve orman müdürlüklerinin görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 6 – (1) İl çevre ve orman müdürlükleri;

a) 2872 sayılı Çevre Kanunu gereği yetki devri yapılmayan alanlarda **gürültü** kaynaklarını programlı, programsız veya şikâyetlere istinaden, gerektiğinde diğer mevzuat kapsamında yetkili kilinan kurum kuruluşların da desteğini alarak, bu Yönetmelikte getirilen esaslara uyulup uyulmadığını denetlemek ve ihlali durumunda idari yaptırım uygulamakla,

b) Yetki devri yapılan kurum ve kuruluşların talepleri ve/veya gerekli görülmesi halinde koordinasyon ve işbirliği içinde çalışmakla,

c) Yetki devri yapılmış kurumların faaliyetleri sebebiyle oluşan çevresel **gürültü** denetlemek ve idari yaptırım uygulamakla,

ç) Yetki talebinde bulunan kurum ve kuruluşların taleplerini değerlendirip Bakanlığa iletmek, yetki devri yapılan kurum ve kuruluşların yetkileri çerçevesinde çalışıp çalışmadığını denetlemek, yetkilerini yerine getirmeyenleri tespit ederek Bakanlığa bildirmekle,

d) İlde 2872 sayılı Çevre Kanununun 14 üncü maddesine istinaden yapılan denetim ve idari yaptırımların sonuçlarını Bakanlığa iletmekle,

e) Bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VII Liste A ve B'de yer alan işletmeleri tespit ederek Bakanlığa bildirmekle,

f) Çevre denetim birimini kuran ve yetki devri yapılmış belediyelerin belediye sınırı ve mücavir alanı dışındaki alanlar ile yetki devri yapılmış il özel idareleri dışındaki alanlarda bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VII Liste B de yer alan işletmeler için **gürültü** kontrol izin belgesini vermek, **gürültü** kontrol izin belgesini yenilemek, bu çerçevede işletmeleri denetlemek, bu Yönetmelikte belirtilen esaslara aykırı davranılması halinde gerekli yaptırımın uygulanmasını sağlamak ve gerekirse **gürültü** kontrol izin belgesini iptal etmekle,

g) İlde ulusal ve yerel milli ve dini kutlamalar ve özel günlerde yapılacak faaliyetler için bu Yönetmelik çerçevesinde getirilen yasaklara istisna getirmekle, istisna kapsamında alınan kararları kamuoyuna duyurmakla,

yetkili ve sorumludur.

Mahalli idarelerce alınacak tedbirler

MADDE 7 – (1) İl özel idareleri;

a) Belediye sınırları ve mücavir alan dışında 14/7/2005 tarihli ve 2005/9207 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan İsyeri Açma ve Çalışma Ruhsatına İlişkin Yönetmelik veya diğer mevzuat kapsamında bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VII'de yer alan işletmeler için verilecek ruhsatlarda akustik raporu esas almakla,

b) Belediye sınırları ve mücavir alan dışında yetki devri yapılmış il özel idareleri bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VII Liste B'de yer alan işletmeler için **gürültü** kontrol izin belgesini vermek, **gürültü** kontrol izin belgesini yenilemek, bu çerçevede işletmeleri denetlemek, bu Yönetmelikte belirtilen esaslara aykırı davranılması halinde gerekli yaptırımın uygulanmasını sağlamak ve gerekirse **gürültü** kontrol izin belgesini iptal etmekle,

c) Belediye sınırları ve mücavir alan dışında; yapıların mimari projelerinde ve yapı ruhsatlarında bu Yönetmeliğin 28 inci maddesinde belirtilen şartların aranmasıyla,

ç) Stratejik **Gürültü** Haritaları ve Eylem Planları ile ilgili olarak;

1) Belediye sınırları ve mücavir alan dışında **gürültü** haritalarının hazırlanmasında gerekli olan, **gürültü** kaynakları dışındaki tüm verileri toplamak ve belirleyeceği esaslar çerçevesinde **gürültü** haritası hazırlamakla sorumlu kurum ve kuruluşların kullanımına açmakla,

2) Belediye sınırları ve mücavir alan dışındaki **gürültü** haritası hazırlanan alanlarda mevcut veya ileriye yönelik projelendirme veya başka bir yatırımı gerçekleştirme konusunda çalışması olabilecek ilgili tüm kurum ve kuruluşların görüşlerini almakla,

3) Belediye sınırları ve mücavir alan dışında 8 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinin (3) ve (5) numaralı alt bendine istinaden **gürültü** haritaları hazırlanan kaynakların; yakınındaki limanlar ile bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-VII'de belirtilen endüstri tesislerinin bulunduğu alanlar için ayrı ayrı **gürültü** haritalarını ve bu **gürültü** haritalarının kapsadığı alanların eylem planlarını hazırlamakla,

4) Belediye sınırları ve mücavir alan dışındaki alan için hazırlanan eylem planlarını kamuoyu görüşüne açmakla,

5) Belediye sınırları ve mücavir alan dışındaki alan için hazırlanan **gürültü** haritalarının ve eylem planlarının nihai hali hakkında kamuoyuna bilgi vermekle ve Bakanlığa göndermekle, ilgili hususlarda gerekli tedbirleri alır.

(2) Belediyeler;

a) 2872 sayılı Çevre Kanunu gereği yetki devri yapılan belediyeler, belediye sınırları ve mücavir alan içinde **gürültü** kaynaklarını programlı, programsız veya şikâyetlere istinaden gerektiğinde diğer mevzuat kapsamında yetkili kilinan kurum kuruluşların da desteğini alarak, bu Yönetmelikte getirilen esaslara uyulup uyulmadığını denetlemek ve ihlali durumunda idari yaptırım uygulamakla,

b) Yetki devri yapılmış belediyeler; belediye sınırları ve mücavir alan içinde yapılan denetim sonuçlarını İl Çevre ve Orman Müdürlüklerine göndermekle,

c) Belediye sınırları ve mücavir alan içinde ilgili belediye; yapıların mimari projelerinde ve yapı ruhsatlarında 28 inci maddede belirtilen şartların aranmasıyla,

ç) İsyeri Açma ve Çalışma Ruhsatına İlişkin Yönetmelik veya diğer mevzuat kapsamında bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VII'de yer alan işletmeler için verilecek ruhsatlarda akustik raporu esas almakla,

d) Yetki devri yapılmış belediye; belediye sınırları ve mücavir alan içinde bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VII Liste B'de yer alan işletmeler için **gürültü** kontrol izin belgesini vermek, **gürültü** kontrol izin belgesini yenilemek, bu çerçevede işletmeleri denetlemek, bu Yönetmelikte belirtilen esaslara aykırı davranılması halinde gerekli yaptırımın uygulanmasını sağlamak ve gerekirse **gürültü** kontrol izin belgesini iptal etmekle,

e) Stratejik **Gürültü** Haritaları ve Eylem Planları ile ilgili olarak;

1) Belediye sınırları ve mücavir alan içinde **gürültü** haritası hazırlanacak yerleşim alanlarını Bakanlık merkez ve tasra teşkilatı ile koordinasyon ve işbirliği içinde belirlemekle,

2) Belediye sınırları ve mücavir alan içindeki yerleşim alanlarının, **gürültü** haritalarının hazırlanmasında gerekli olan, **gürültü** kaynakları dışındaki tüm verileri toplamak ve belirleyeceği esaslar çerçevesinde **gürültü** haritası hazırlamakla sorumlu kurum ve kuruluşların kullanımına açmakla,

3) Belediye sınırları ve mücavir alan içinde **gürültü** haritası hazırlanacak yerleşim alanlarında yer alan; karayolu, tramvay ile yerüstünden geçen metro yolları trafiği, limanlar ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-VII'deki endüstri tesisleri ve/veya atölye-imalathane- eğlence yerleri ve benzeri **gürültü** kaynaklarının bulunduğu alanlar için ayrı ayrı **gürültü** haritalarının hazırlanmasıyla,

4) Belediye sınırları ve mücavir alan içindeki **gürültü** haritası hazırlanan yerleşim alanlarında mevcut veya ileriye yönelik projelendirme veya başka bir yatırımı gerçekleştirme konusunda çalışması olabilecek ilgili tüm kurum ve kuruluşların görüşlerini almakla,

5) Belediye sınırları ve mücavir alan içindeki **gürültü** haritası hazırlanan yerleşim alanında 8 inci maddede yetkili kilinan kurum kuruluş tarafından hazırlanan **gürültü** haritalarının da göz önünde bulundurularak; karayolları, demiryolları, tramvay ile yerüstünden geçen metro yolları, havaalanları, limanlar ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-VII'deki endüstri tesisleri ve/veya eğlence yerleri, imalathane ve benzeri **gürültü** kaynaklarının bulunduğu alanları kapsayan eylem planlarını hazırlamakla,

6) Belediye sınırları ve mücavir alan içindeki yerleşim alanı için hazırlanan eylem planlarını kamuoyu görüşüne açmakla,

7) Belediye sınırları ve mücavir alan içindeki yerleşim alanı için hazırlanan **gürültü** haritalarının ve eylem planlarının nihai hali hakkında kamuoyuna bilgi vermekle ve Bakanlığa göndermekle,

ilgili hususlarda gerekli tedbirleri alır.

Kurum, kuruluş ve işletmelerce alınacak tedbirler

MADDE 8 – (1) Kurum/kuruluş veya işletmeler;

a) Sağlık Bakanlığı; 13/12/1983 tarihli ve 181 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname gereği isitme sağlığı ve kritik sağlık etkileri göz önüne alınarak **gürültü**den etkilenme seviyelerinin belirlenmesi ve izlenmesine ilişkin esas ve usullerin belirlenmesiyle,

b) Diyanet İşleri Başkanlığı; dini tesislerde ses yükseltici kullanımından çevreye yayılan **gürültü**nün kontrolüne ilişkin esasların belirlenmesiyle,

c) Fabrika, işyeri, atölye, imalathane, eğlence yeri ve ulaşım kaynaklarını planlayan ve işletenler;

1) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-VII'deki tesisler için **gürültü** kontrol izin belgesi almakla ve yenilemekle,

2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe giris tarihinden sonra, kapasite artırımı hariç kurulması planlanan ve Yönetmeliğin Ek-VII sinde yer alan tesisler ile 18, 19, 20 ve 21 inci maddelerinde yer alan ulaşım kaynakları için hazırlanacak çevresel etki değerlendirme raporu veya proje tanıtım dosyasının **gürültü** ile ilgili bölümünün bu Yönetmelikte yer alan esaslar çerçevesinde hazırlanmasını sağlamakla,

3) Bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VII Liste A ve B de yer almayan izne tabi olmayan fabrika, isyeri, imalathane ve atölyeler ile eğlence yerleri ve benzeri yerlerle ilgili isyeri açma ve çalışma ruhsati safhasında ve/veya programlı, programsız veya şikâyete istinaden yapılacak denetimlerde, yetkili idarenin talebine istinaden çevresel **gürültü** seviyesi değerlendirme raporu hazırlamakla,

4) Sanayi tesisi, atölye, imalathane, eğlence yeri ve benzeri işletmeciler ile liman işletmecileri; bu alanların **gürültü** haritalarının hazırlanmasından sorumlu kurum ve kuruluşun talebi halinde istenen verileri belediyeye veya il özel idarelerine iletmekle,

ç) Ulaştırma Bakanlığı;

1) Devlet yolları ve otobanlardan, ana karayolları sınıfına giren karayollarını, ana demiryolları ve havaalanlarını belirleyip listesini Bakanlığa bildirmekle,

2) Yerleşim alanları içindeki devlet yolları ve otobanlar için **gürültü** haritası hazırlanmasında gerekli olacak verileri Belediyeye iletmekle,

3) Yerleşim alanı dışında devlet yolları ve otobanlardan, ana karayolları sınıfına giren karayollarının **gürültü** haritasını hazırlamakla,

4) Yerleşim alanı dışında; ana karayolu, ana demiryolu ve ana havaalanı yakınındaki alanlarda yer alan devlet yolları ve otobanların **gürültü** haritasını hazırlamakla,

5) Yerleşim alanı içinde ve dışında yer alan ana demiryolları ve ana havaalanlarının **gürültü** haritasını hazırlamakla,

6) Yerleşim alanı içinde ve dışında; ana karayolu, ana demiryolu ve ana havaalanı yakınındaki alanlarda yer alan ve sorumluluk alanına giren demiryollarının ve havaalanlarının **gürültü** haritasını hazırlamakla,

7) Planlanan karayolları, demiryolları ve havaalanları için mevcut veya ileriye yönelik projelendirme veya başka bir yatırım gerçekleştirme konusunda çalışması olabilecek ilgili tüm kurum ve kuruluşların görüşlerini almak, bu görüşler çerçevesinde **gürültü** kontrol tedbirlerine ilişkin programlar hazırlamakla,

8) **Gürültü** haritalarının nihai hali hakkında kamuoyuna bilgi vermekle ve Bakanlığa göndermekle,

ilgili hususlarda gerekli tedbirleri alır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kaynakların Ses Seviyeleri

Kara yolu araçlarında uyulması gereken şartlar

MADDE 9 – (1) Motorlu kara yolu araçları aşağıdaki esaslara uyar.

a) Motorlu kara yolu araçlarının kara yoluna uygunluğu ve teknik esasları 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 29 uncu maddesi uyarınca; araçların, yapım ve kullanım bakımından kara yolu yapısına ve trafik güvenliğine uyması zorunludur. Bununla ilgili alt düzenleyici işlemlerin belirlenmesini Sanayi ve Ticaret Bakanlığı yapar.

b) Kamuya açık yerlerde çalıştırılan motorlu kara yolu tasitlerinin dış **gürültü** seviyesi ve egzoz sistemleri ile ilgili olarak 30/11/2000 tarihli ve 24246 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Motorlu Araçların Dış **Gürültü** Emisyonları ve Egzoz Sistemleri ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (70/157/AT) kapsamında getirilen esaslar uygulanır.

c) Motorlu kara yolu araçlarının kornaları gibi sesli uyarı cihazları ile ilgili olarak, 1/5/1999 tarihli ve 23682 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Motorlu Araçların Sesli İkaz Cihazları ve Bunların Takılması ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (70/388/AT) kapsamında getirilen esasların sağlanması zorunludur. Geçiş üstünlüğüne haiz tasitlere 18/7/1997 tarihli ve 23053 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kara Yolları Trafik Yönetmeliğinin 141 inci maddesi uygulanır.

ç) Tekerlekli tarım veya orman traktörlerinin dış **gürültü** seviyeleri ile ilgili olarak, 13/6/2002 tarihli ve 24784 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörlerinin Bazı Parçaları ve Özellikleri ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (74/151/AT) kapsamında getirilen esaslar uygulanır.

d) İki veya üç tekerlekli motorlu kara yolu araçlarının dış **gürültü** seviyeleri ile ilgili olarak, 18/7/2003 tarihli ve 25172 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İki veya Üç Tekerlekli Motorlu

Araçların Bazı Aksam ve Özellikleri ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (97/24/AT) eki Dokuzuncu Kısımda getirilen esaslar sağlanır.

Demir yolu ulaşım araçlarında uyulması gereken şartlar

MADDE 10 – (1) Banliyö ve şehirlerarası trenler ile ağır ve hafif metroların dış **gürültü** seviyeleri ile yolcu ve tren çalışanlarının kulak sağlığı ve konforu açısından iç **gürültü** ve vagon içi titreşim seviyelerine ilişkin düzenlemeleri 9/4/1987 tarihli ve 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teskilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümleri uyarınca Ulaştırma Bakanlığı yapar.

Hava yolu ulaşım araçlarında uyulması gereken şartlar

MADDE 11 – (1) Türk sicilindeki ve yabancı ülke sicilindeki hava yolu araçlarının iç ve dış trafige açık hava alanlarımıza inis ve kalkış yapabilmeleri için hava alanı araçlarının dış **gürültü** seviyeleri ile yolcu ve hava aracı çalışanlarının kulak sağlığı ve konforu açısından iç **gürültü** ile araç içi titreşim seviyelerine ilişkin düzenlemeleri 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teskilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümleri uyarınca Ulaştırma Bakanlığı yapar.

Su yolu ulaşım araçlarında uyulması gereken şartlar

MADDE 12 – (1) Deniz, göl veya başka suyollarında kullanılan araçların dış **gürültü** seviyeleri ile yolcu ve su yolu aracı çalışanlarının kulak sağlığı ve konforu açısından iç **gürültü** ile araç içi titreşim seviyelerine ilişkin düzenlemeleri 10/8/1993 tarihli ve 491 sayılı Denizcilik Müstesarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararname hükümleri uyarınca Denizcilik Müstesarlığı yapar.

Açık alanda kullanılan ekipmanlarda uyulması gereken şartlar

MADDE 13 – (1) Açık alanda kullanılan ekipmanların **gürültü** seviyesi, 22/1/2003 tarihli ve 25001 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Açık Alanda Kullanılan Teçhizat Tarafından Olusturulan Çevredeki **Gürültü** Emisyonu ile İlgili Yönetmelik (2000/14/AT) hükümlerine tabidir. Açık alanda kullanılan ancak söz konusu yönetmelikte yer almayan ekipmanlarla ilgili düzenlemeleri 3143 sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teskilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümleri uyarınca Sanayi ve Ticaret Bakanlığı yapar.

Ev aletlerinde uyulması gereken şartlar

MADDE 14 – (1) Ev ekipmanlarının **gürültü** seviyesi, 26/2/2003 tarihli ve 25032 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ev Aletlerinden Çevreye Yayılan **Gürültü**ye İlişkin Teblig TRKGM: 2003/2 (86/594/AET) hükümlerine tabidir. Ev işlerinde kullanılan, ancak söz konusu tebligde yer almayan elektrikli veya elektriksiz aletlerle ilgili düzenlemeleri 3143 sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teskilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümleri uyarınca Sanayi ve Ticaret Bakanlığı yapar.

Sanayi tesislerinde kullanılan alet, ekipman ve makinelerde uyulması gereken şartlar

MADDE 15 – (1) Sanayi tesislerinde kullanılan alet, ekipman ve makinelerde 5/6/2002 tarihli ve 24776 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Makina Emniyeti Yönetmeliğinde (98/37/AT) verilen esaslar sağlanır. Sanayi tesislerinde kullanılan alet, ekipman ve makinelerin ses gücü seviyeleri ile ilgili düzenlemeleri 3143 sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teskilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümleri uyarınca Sanayi ve Ticaret Bakanlığı yapar. Sanayi tesislerinde çalışanların kulak sağlık ve konforu açısından maruz kaldıkları **gürültü** ve titreşim seviyeleri için; 23/12/2003 tarihli ve 25325 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan **Gürültü** Yönetmeliği ile 23/12/2003 tarihli ve 25325 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Titreşim Yönetmeliğinde getirilen esaslar sağlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çevresel **Gürültü** Esas ve Kriterleri

Çevresel **gürültü göstergeleri ve bu göstergelerin uygulanması**

MADDE 16 – (1) Çevresel **gürültü** göstergelerinin seçimine ve bu göstergelerin uygulanmasına ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) **Gürültü** haritaları ve bunların revizyonu çalışmalarında Ek-I-1.1.1 ve Ek-I-1.1.2 de verilen Lgag ve Lgece **gürültü** göstergeleri kullanılır.

b) Akustik planlama, akustik gölge bölgeleme çalışmaları için Lgag ve Lgece **gürültü** göstergeleri dışında başka **gürültü** göstergeleri kullanılabilir.

c) (a) ve (b) bentleri dışındaki özel durumlar için Ek-I-1.2 de listelenen ilave **gürültü** göstergeleri kullanılabilir.

Değerlendirme yöntemleri

MADDE 17 – (1) Çevresel **gürültü** seviyelerinin değerlendirilmesine ilişkin yöntemler aşağıda belirtilmiştir:

a) Ek-I’de tanımlanan çevresel **gürültü** göstergeleri Ek-II’de belirtilen değerlendirme yöntemleri aracılığı ile belirlenir.

b) Mevcut **gürültü** seviyesinin toplum üzerindeki etkilenme derecesi ve **gürültü**nün günlük yaşamda çeşitli eylemler üzerinde olabilecek zararlı etkileri Ek-III'de verilen doz-etki ilişkisi kullanılarak tespit edilir. Doz-etki ilişkisine ait etkilenme analizine dair kılavuz Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça hazırlanır.

Kara yolu çevresel **gürültü kriterleri**

MADDE 18 – (1) Kara yolundan çevreye yayılan **gürültü** seviyesi ve **gürültü**nün önlenmesine ilişkin sınır değerler bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VIII Tablo-1'de belirtilmiştir. Karayollarından kaynaklanan çevresel **gürültü** seviyesi bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VIII'de yer alan Tablo-1'deki sınır değerleri aşamaz.

Raylı sistem çevresel **gürültü kriterleri**

MADDE 19 – (1) Raylı sistemlerden kaynaklanan **gürültü** seviyesi ve **gürültü**nün önlenmesine ilişkin kriterler aşağıda belirtilmiştir:

a) Raylı ulaşım sistemlerinden çevreye yayılan **gürültü** seviyesi Lgündüz 65 dBA, Laksam 60 dBA ve Lgece 55 dBA sınır değerlerini aşamaz.

b) Hafif raylı sistemlerin yer altından geçtiği kapalı alanlar ile yer üstünden geçtiği alanlarda; bekleme, inis ve binis platformlarında, istasyonlarda ve havalandırma kanallarında zaman dilimine bağlı olarak oluşabilecek Leq cinsinden çevresel **gürültü** sınır değerleri bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VIII'de yer alan Tablo-2'deki değerleri aşamaz.

c) Hafif raylı sistemlerin yer altından geçtiği yerlerde istasyon boş iken 500 Hz'de maksimum çinleme süresi proje hedef değeri için 1.4, kabul değeri için ise 1.6 saniye olmalıdır. Kent içi ve dışında hafif raylı ulaşım sisteminin **gürültü**ye hassas alanlardan geçtiği yerlerde **gürültü** perdeleme teknikleri dikkate alınarak etkin ve uygulanabilir tedbirler alınır.

Hava alanları çevresel **gürültü kriterleri**

MADDE 20 – (1) Hava alanlarından çevreye yayılan **gürültü** seviyesi ve **gürültü**nün önlenmesine ilişkin kriterler aşağıda belirtilmiştir.

a) Havaalanlarından çevreye yayılan **gürültü** seviyesi bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VIII'de yer alan Tablo-3'te verilen sınır değerleri aşamaz.

b) Helikopter inis pistlerinden çevreye yayılan **gürültü** seviyesi Lgündüz 65 dBA, Laksam 60 dBA ve Lgece 55 dBA sınır değerlerini aşamaz.

c) Yılda elli binden fazla inis/kalkışın yapıldığı hava alanlarında Ulaştırma Bakanlığı tarafından; havaalanı çevresinde yer alan **gürültü**ye hassas yapı ve mekânlarda Tablo-3'te getirilen çevresel **gürültü** seviyesini tespit etmek amacıyla **gürültü** ölçüm/kontrol/izleme sistemi kurulur.

Su yolları için çevresel **gürültü kriterleri**

MADDE 21– (1) Iskele, liman ve benzeri yerler ile deniz, göl, bogaz, nehir gibi su yollarında kullanılan ulaşım araçlarından çevreye yayılan **gürültü** seviyesi aşağıda belirtilmiştir:

a) Iskele, liman ve benzeri yerler ile deniz, koy, göl, bogaz, nehir gibi suyollarında kullanılan ulaşım araçlarından yayılan çevresel **gürültü** seviyesi Lgündüz 65 dBA, Laksam 60 dBA ve Lgece 55 dBA sınır değerlerini aşamaz.

b) Iskele, liman ve benzeri yerler ile deniz, koy, göl, bogaz, nehir gibi suyollarında kullanılan araçlarda elektronik olarak yükseltilmiş müzik yayını yapılması sonucu yayılan çevresel **gürültü** seviyesi bu maddede verilen sınır değeri en fazla gündüz zaman dilimi için 5 dBA, akşam zaman dilimi için 3 dBA olabilir.

Endüstriyel tesisler, işletmeler ve işyerleri için çevresel **gürültü kriterleri**

MADDE 22 – (1) Endüstriyel tesisler, atölye imalathane ve işyerlerinden çevreye yayılan **gürültü** seviyesine ilişkin kriterler aşağıda belirtilmiştir:

a) Her bir endüstri tesisinden çevreye yayılan **gürültü** seviyesi bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VIII'de yer alan Tablo-4'te verilen sınır değerleri aşamaz.

b) Her bir işyeri, atölye, imalathane ve benzeri işletmelerin faaliyetleri sırasında çevreye yayılan çevresel **gürültü** seviyesi Leq **gürültü** göstergesi cinsinden arka plan **gürültü** seviyesini 5 dBA'dan fazla aşamaz.

c) Birden fazla işyerleri, atölye imalathane ve benzeri işletmelerin bulunduğu alanlar ile Organize veya İhtisas Sanayi Bölgesinden çevreye yayılan toplam çevresel **gürültü** seviyesi, arka plan **gürültü** seviyesini Leq **gürültü** göstergesi cinsinden 710 dBA aralığından fazla aşamaz. Toplam çevresel **gürültü** seviyesi; **gürültü**ye maruz kalan alandaki etkilenen kişi sayısı, **gürültü** kaynağı ile **gürültü**ye hassas mekanlar arasındaki mesafe ve benzeri faktörler göz önünde bulundurularak yetki devri yapılan belediye sınırları ve mücavir alan içinde ilgili belediye, dışında ise yetki devri yapılan özel idarelerince; yetki devri yapılmadığı takdirde İl Çevre ve Orman Müdürlüğü tarafından belirlenir.

ç) Endüstri tesislerinin faaliyetleri sonucunda oluşan çevresel gürültü seviyesindeki tonal değişimlerde 5 dBA'lık, ani değişimlerde ise TS ISO 9315 standardına göre seviye ayarlaması yapılır.

d) Endüstri tesisleri ile bunların dışında kalan işletme ve işyerlerinin faaliyeti sonucu oluşabilecek darbe gürültüsü LCmax gürültü göstergesi cinsinden 100 dBC'yi aşamaz.

Santiye alanları için çevresel gürültü kriterleri

MADDE 23 – (1) Santiye alanlarından çevreye yayılan gürültü seviyesi ve gürültünün önlenmesine ilişkin kriterler aşağıda belirtilmiştir:

a) Santiye alanındaki faaliyet türlerinden çevreye yayılan gürültü seviyesi bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VIII'de yer alan Tablo-5'te verilen sınır değerleri aşamaz.

b) Konut bölgeleri içinde ve yakın çevresinde gerçekleştirilen santiye faaliyetleri gündüz zaman dilimi dışında aksam ve gece zaman dilimlerinde sürdürülemez.

c) Kamu yararı gerektiren baraj, köprü, tünel, otoyol, şehir içi anayol, toplu konut ve benzeri projelerin inşaat faaliyetleri ile şehir içinde gündüz trafiği engelleyecek inşaat faaliyetleri gündüz zaman diliminde çalışmamak koşuluyla Ek-VIII'de yer alan Tablo-5'teki gündüz değerlerinden aksam için 5 dBA, gece için 10 dBA çıkartılarak elde edilen sınır değerlerin sağlanmasıyla, İl Çevre ve Orman Müdürlüğü'nün görüşü alınarak yetkili idare tarafından verilen izin çerçevesinde sürdürülebilir.

ç) Santiye faaliyeti sonucunda oluşan çevresel gürültü seviyesindeki tonal değişimlerde 5 dBA'lık, ani değişimlerde ise TS ISO 9315 standardına göre seviye ayarlaması yapılır.

d) Santiye faaliyeti sonucu oluşabilecek darbe gürültüsü, LCmax gürültü göstergesi cinsinden 100 dBC'yi aşamaz.

e) Faaliyet sahibi tarafından santiye alanında; inşaatın başlama, bitiş tarihleri ve çalışma periyotları ile büyükşehir belediyesi ve/veya il/ilçe belediyesinden alınan izinlere ilişkin bilgiler inşaat alanında herkesin kolayca görebileceği bir tabelada gösterilir.

f) Tatil beldelerinde ve turistik alanlarda gerçekleştirilen tüm santiye faaliyetleri büyükşehir belediyesi ve/veya il/ilçe/ilk kademe belediyesinin kararı doğrultusunda hafta sonları veya bir kaç ay süre ile tamamen durdurulabilir.

Rekreasyon ve eğlence yerlerinin çevresel gürültü kriterleri

MADDE 24 – (1) Elektronik olarak müzik yayını yapan eğlence yerleri ve rekreasyon alanlarından kaynaklanan çevresel gürültü seviyesi aşağıda belirtilmiştir:

a) Çok hassas kullanımların bulunduğu alanlarda; elektronik olarak yükseltilmiş ses kaynağı bulunan, üzeri ve etrafı fiziksel olarak açık ve/veya yarı açık olan bahçeli gazino, dans salonları, lunaparklar, animasyon ve eğlence merkezleri, fuar, piknik yerleri, açık hava sinemaları, lokantalar, kahvehane ve dükkânlar gibi kamuya açık yerler ile diskotek, kulüpler, barlar, restoran ve düğün salonları gibi kapalı ve/veya yarı açık olan yerlerden çevreye yayılan çevresel gürültü seviyesi, Leq gürültü göstergesi cinsinden arka plan gürültü seviyesini 5 dBA'dan ve 7 dBC'den daha fazla aşamaz. Çok ve orta derecede hassas kullanımların içinde ise arka plan gürültü seviyesinin sağlanması gerekir.

b) Birden fazla eğlence yerinin bulunduğu alanlardan çevreye yayılan toplam gürültü seviyesi, çok hassas kullanım alanı dışında arka plan gürültü seviyesini Leq gürültü göstergesi cinsinden 7-10 dBA aralığından fazla aşamaz. Toplam çevresel gürültü seviyesi; gürültüye maruz kalan alandaki etkilenen kişi sayısı, gürültü kaynağı ile gürültüye hassas mekanlar arasındaki mesafe ve benzeri faktörler göz önünde bulundurularak yetki devri yapılan belediye sınırları ve mücavir alan içinde ilgili belediye, dışında ise yetki devri yapılan il özel idarelerince; yetki devri yapılmadığı takdirde İl Çevre ve Orman Müdürlüğü tarafından belirlenir.

c) Bu maddede yer alan eğlence yerlerinden elektronik olarak yükseltilmiş müzik yayını sonucu oluşan çevresel gürültü seviyesindeki tonal değişimlerde 5 dB'lik, seviye ayarlaması yapılır.

ç) Yukarıda belirtilen kapalı eğlence yerlerinin dış girişi kapılarının üzerine "Dikkat: İçerideki ses seviyesi insan sağlığına zararlıdır." şeklinde işikli ikaz levhalarının asılması zorunludur.

d) Bu maddede belirtilen eğlence yerlerinde gürültüden etkilenme seviyesinin işitme sağlığı ve kritik sağlık etkilerinin değerlendirilmesi ve izlenmesi 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi çerçevesinde yapılır.

e) Bu maddede belirtilen işletmelerin oluşturduğu çevresel gürültüye maruz kalan kişilerin ve yaşanan şikayetlerin yoğunluğu göz önünde bulundurularak yetkili otorite tarafından Mahalli Çevre Kurul kararı doğrultusunda çalışma saati sınırlamasına, canlı müzik yayınının kaldırılması gibi faaliyet türünün değiştirilmesine, kaynakların belirlenen başka alanlara taşınmasına karar verilir.

f) Bu maddede belirtilen esasların sağlanıp sağlanmadığı yetkili idarenin belirleyeceği sürelerde sunulacak Çevresel Gürültü Seviyesi Değerlendirme Raporu ve/veya yetkili idare koordinasyonunda diğer mevzuat kapsamında yetkili kilinan kurum kuruluşların da desteği alınarak yapılacak denetimler çerçevesinde kontrol edilir.

g) Birden fazla eglence yerinin bulunduğu alanlarda, yetkili otorite tarafından gerekli görülmesi halinde yukarıda sıralanan esasların dışında ayrıca çevresel **gürültü** seviyesinin kontrol altına alınması amacıyla periyodik olarak veya gerekli görülmesi halinde **gürültü** seviyesinin sürekli ölçülmesine yönelik sistem kurulur veya kurdurulur.

BESİNCİ BÖLÜM

Çevresel Titreşim Esas ve Kriterleri

Yapılarda çevresel titreşim kriterleri

MADDE 25 – (1) Çeşitli titreşim kaynaklarının neden olacağı çevresel titreşimin kontrol altına alınmasına ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Maden ve tas ocakları ile benzeri faaliyette bulunan alanlardaki patlatmaların çevredeki çok hassas kullanımlarda oluşturduğu zemin titreşim seviyesi bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VIII’de yer alan Tablo-6’da verilen sınır değerleri aşamaz.

b) İnsaatlarda kazık çakma ve benzeri titreşim oluşturacak uygulamalar ile ağır inşaat makinelerinin neden olacağı titreşimlerin çevrelerindeki çok hassas kullanımlarda oluşturacağı titreşim seviyesi bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VIII’de yer alan Tablo-7’de verilen sınır değerleri aşamaz.

c) Konut ve ofis olarak kullanılan binalarda, elektrik motoru, pompa, fan gibi makine ve teçhizatın sebep olacağı titreşimler bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VIII’de yer alan Tablo-8’de verilen sınır değerlerini aşamaz. Bu değerlerin üzerinde titreşim oluşturan makine ve teçhizat için, basta titreşim yalıtımı olmak üzere gerekli teknik tedbirler alınarak, binada ölçülen titreşimler sınır değerlerin altına indirilir. Çok hassas kullanımların yakınında bulunan demir yolu ve kara yolu ulaşım araçları ile sanayi tesislerinin çok hassas kullanımlarda yaratacağı titreşimler için de bu sınır değerleri kullanılır.

ALTINCI BÖLÜM

Gürültüye Hassas Kullanımların Bulunduğu Alanlar İçin Esas ve Kriterler

Gürültüye hassas kullanımlar için gürültü kontrolü

MADDE 26 – (1) **Gürültüye** hassas kullanımlardaki çevresel **gürültü** esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) Mevcut yapılarda; tesisat dairelerinde veya yapı içinde veya dışında herhangi bir yerde bulunan soğutma fanı, iklimlendirme sistemleri, hava kanalları, temiz ve pis su tesisatı, jeneratör, hidrofor, kompresör, yakma kazanı, asansör, çöp bacaları ve benzeri kaynaklardan; ortak bölme elemanları, ara döşemeler, tavan ve bitişik duvarlar veya hava aracılığıyla hassas kullanımlara iletilen **gürültü** seviyesi Leq **gürültü** göstergesi cinsinden arka plan **gürültü** seviyesini 5 dBA’dan fazla aşamaz.

b) **Gürültüye** hassas kullanımların bitişiginde, alt ve üstünde faaliyetini sürdüren; kamu kurum ve kuruluşları, ticari kuruluşlar, hizmet binaları, spor tesisleri, tabanca ve tüfek poligonları, alışveriş merkezleri, tedavi merkezleri, hali ve oto yıkama yerleri, depolama tesisleri, matbaalar, atölye ve imalathane ve benzeri gibi diğer **gürültülü** yapı ve alanlardan hassas kullanımlara iletilen **gürültü** seviyesi yapı içinde Leq **gürültü** göstergesi cinsinden ölçülen mevcut arka plan **gürültü** seviyesini 5 dBA’dan fazla aşamaz.

c) Dini tesislerde ses yükseltici kullanımından çevreye yayılan **gürültü**nün kontrolüne ilişkin düzenlemeler 8 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi çerçevesinde yapılır.

ç) Susturucu veya ses giderici diğer parçaları olmadan bir motorlu kara taşıtı çalıştırılmaz veya çalışmasına sebep olunmaz, bakım onarım veya diğer degistirme amacı dışında bir motorlu araç veya motosiklet üzerindeki susturucu veya ses giderici parça çıkarılmaz, çalışamaz hale getirilemez.

d) Bir motorlu araç üzerinde veya içinde; korna veya ses çıkaran başka bir cihazın zorunlu haller dışında **gürültü** rahatsızlığına neden olacak şekilde çalınması yasaktır.

e) Radyo, televizyon, müzik seti ve her türlü müzik aletlerini çok hassas kullanımların bulunduğu alanlar ile toplu taşıma araçlarında çalmak yasaktır.

f) Çok hassas kullanımların bulunduğu alanlarda; yüksek sesle konuşarak, bağırarak, anons sistemleri gibi ses yükseltici araçlar kullanılarak ve darbeli düzenli veya düzensiz sesler çıkararak propaganda, reklâm, duyuru, tanıtım ve satış yapmak yasaktır.

g) Çok hassas kullanımların bulunduğu alanlarda; deniz motoru, motosiklet veya herhangi bir motorlu araçta 20.00-06.00 saatleri arasında deneme çalışmaları yapmak yasaktır.

g) Çok hassas kullanımların içinde ve bu kullanımlardan itibaren en az 500 metre mesafede; mekanik veya motorlu dikis makinesi, matkap, testere, öğütücü, çim biçme makinesi, kosa bandı veya

benzeri araçların 19.00-07.00 saatleri arasında çalıştırılması veya çalıştırılmasına izin verilmesi yasaktır.

h) Patlayıcı, maytap ve benzeri seyleri kullanmak, ateslemek gibi benzeri faaliyetlerin, çok hassas kullanımlardan itibaren en az 500 metre mesafede yapılması yasaktır. Bu mesafenin üzerindeki alanlarda söz konusu faaliyetlerden çevreye yayılan gürültü seviyesi Leq gürültü göstergesi cinsinden mevcut arka plan gürültü seviyesini 10 dBA'dan fazla asamaz.

i) Yangın, hava saldırısı, soygun gibi olaganüstü durumlar ve mecburi denemeler dışında, herhangi bir yangın alarmı, soygun alarmı veya sivil savunma alarmı, siren, düdük veya benzeri olaganüstü durum sinyali aletlerinin kasten çalıştırılmaları veya çalıştırılmasına izin verilmesi yasaktır. Olaganüstü durum sinyallerinin denenmesi saat 10.00'dan önce ve 20.00'den sonra olmamak şartıyla her zaman günün aynı saatinde uygulanır. Bu deneme günde bir defadan fazla yapılamaz ve otuz saniyelik süreyi geçemez. Acil durum tatbikatlarının günün herhangi bir zamanında yapılması durumunda, yetkili makamlara bildirimde bulunularak ilgili alarm/sinyaller çalıştırılır. Bina dışında kullanılan soygun veya yangın alarmı ile motorlu araç soygun alarmları bir dakika için otomatik olarak ayarlanmadığı takdirde bunlara izin verilmez.

ii) Çok hassas kullanımların bitişinde, alt ve üstündeki alanlarda konser, gösteri, miting, tören festival, düğün ve benzeri gibi açık hava faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi yasaktır. Orta derece hassas kullanımların bulunduğu alanlarda bu tür faaliyetlerden çevreye yayılan gürültü seviyesi Leq gürültü göstergesi cinsinden mevcut arka plan seviyesini 5 dBA'dan fazla asamaz.

j) İsyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte yer almayan ve gürültü rahatsızlığına neden olan poligonlar ve benzeri yerlerin, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren çok hassas kullanımların bulunduğu alanlarda kurulması yasaktır.

k) Konut içerisinde ve konut bahçesinde barındırılan evcil hayvanlar için, sahiplerince; çevreye yayılan gürültü seviyesi Leq gürültü göstergesi cinsinden mevcut arka plan gürültü seviyesini 5 dBA'dan fazla asmayacak şekilde gerekli tedbirler alınır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Planlama Asamasında Temel Kriterler

Gürültü ve maruz kalma kategorileri

MADDE 27 – (1) Planlama asamasında uygun alanların tespitinde aşağıda verilen gürültüye maruz kalma kategorileri dikkate alınır:

a) Kategori A (Lgündüz cinsinden <55 dBA) Alanı: Planlama kararlarında, gürültüye çok hassas mevcut veya planlanan kullanımlar göz önüne alınarak mevcut sessizliği koruyacak şekilde gürültüye karşı tedbirler alınır. Bu kategorinin en üst seviyesindeki gürültü rahatsızlık verici derecede değildir.

b) Kategori B (Lgündüz cinsinden 55- 64 dBA) Alanı: Planlama kararlarında çok ve orta derecede kullanımları korumak amacıyla, planlama izni verilirken arka plan gürültü seviyesinin göz önüne alınması gerekir. Gerekli durumlarda gürültüye karşı tedbirler alınır.

c) Kategori C (Lgündüz cinsinden 64-74 dBA) Alanı: Planlama kararı normalde verilmez. Ancak kamu yararı gerektiren hallerde, daha sessiz bir yer bulunamaması nedeniyle izin verilmek zorunda kalınması halinde arka plan gürültü seviyesi göz önünde bulundurularak gürültüye karşı tedbirler alınır.

ç) Kategori D (Lgündüz cinsinden >74 dBA) Alanı: Planlama kararı verilmez. Gürültüye duyarlı kullanımlar için durum incelenerek yapıların gürültü engeli oluşturacak biçimde düzenlenmesi halinde izin verilebilir.

Planlama asamasında uyulması zorunlu kriterler

MADDE 28 – (1) Planlama asamasındaki faaliyetler için uyulması zorunlu kriterler aşağıda belirtilmiştir:

a) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girme tarihinden sonra inşa edilecek yapıların mimari projelerinde, yapı tiplerine bağlı olarak bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VIII'de yer alan Tablo-9'da verilen sınırların sağlanması zorunludur.

b) Planlama asamasında; ulaşım, sanayi, imalathane, atölye, eğlence yeri ve benzeri gibi planlanan faaliyetin çevresinde bulunan mevcut yerleşimler ve yapılar, imar planlarına göre gelecekteki durumları göz önüne alınarak 27 nci maddede verilen kategorilere göre değerlendirilir, uygun olmayan durum varsa faaliyete izin verilmez.

c) Çevre Düzeni Planları, Nazım İmar Planları ve Uygulama İmar Planlarının hazırlanması asamasında alanda akustik planlamanın yapılabilmesi ve yerleşim alanları içindeki sakin alan ve açık

arazideki sakin alanlarin olusturulmasi için **gürültü** haritalari ve eylem planlarinin plan eki olarak istenmesi ve plan kararlarina esas olmasi zorunludur.

ç) Hastane, okul, park, kamp, sayfiye yerleri, konut, otel, huzurevleri ve benzeri gibi **gürültü**ye hassas alan ve yapıların bulunduğu yerlerde daha sakin çevre olusturabilmek için ilgili kurum kuruluşların da görüşü alınarak belediye sınırları ve mücavir alan içinde belediye, belediye sınırları ve mücavir alan dışında ise yetki devri yapılan il özel idarelerince; yetki devri yapılmadığı takdirde İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne ek sınırlayıcı tedbirler alınabilir. Bu çerçevede; bölgede kurulacak yeni bir **gürültü** kaynağında çevresel **gürültü** seviyesi ile ilgili geçici veya sürekli sınırlandırma kararları alınabilir veya yeni işletmenin bu bölge içinde kurulmasına izin verilmeyebilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Stratejik **Gürültü** Haritalama Esas ve Kriterleri

Stratejik **gürültü** haritalama esasları

MADDE 29 – (1) Stratejik **gürültü** haritalarının hazırlanmasında aşağıdaki esaslara uyulur:

a) En geç 30/6/2013 tarihine kadar;

- 1) İki yüz elli binden fazla yerleşik nüfusu olan yerleşim alanları,
- 2) Yılda altı milyondan fazla aracın geçtiği ana kara yolları,
- 3) Yılda altmış binden fazla trenin geçtiği ana demir yolları,
- 4) Yılda elli binden fazla hareketin gerçekleştiği ana hava alanları,

için bir önceki takvim yılındaki durumu gösteren stratejik **gürültü** haritaları hazırlanır.

b) En geç 30/6/2011 tarihine kadar ve daha sonra her bes yılda bir stratejik **gürültü** haritası hazırlanması zorunlu olan; yılda altı milyondan fazla aracın geçtiği ana kara yolları, yılda altmış binden fazla sayıda trenin geçtiği ana demir yolları, ana hava alanları ve iki yüz elli binden fazla yerleşik nüfusu olan yerleşim alanları Bakanlığa bildirilir.

c) 30/6/2018 tarihine kadar ve bu tarihten sonra her bes yılda bir;

- 1) Yüz binden fazla yerleşik nüfusu olan yerleşim alanları,
- 2) Yılda üç milyondan fazla aracın geçtiği ana kara yolları,
- 3) Yılda otuz binden fazla trenin geçtiği ana demir yolları,

için bir önceki yıldaki durumu gösteren stratejik **gürültü** haritaları hazırlanır.

ç) En geç 30/6/2014 tarihine kadar ve daha sonra her bes yılda bir stratejik **gürültü** haritası hazırlanması zorunlu olan; yılda üç milyondan fazla aracın geçtiği ana kara yolları, yılda otuz binden fazla sayıda trenin geçtiği ana demir yolları ve yüz binden fazla yerleşik nüfusu olan yerleşim alanları Bakanlığa bildirilir.

d) Stratejik **gürültü** haritaları Ek-IV de yer alan stratejik **gürültü** haritalama için asgari gereksinimleri karşılayacak nitelikte hazırlanır.

e) Komsu konumda olan ülkelerin sınırlarına yakın bölgelerin stratejik **gürültü** haritalarının hazırlanmasında, Disisleri Bakanlığı koordinasyonunda işbirliği yoluna gidilir.

f) Stratejik **gürültü** haritaları hazırlandıkları tarihten sonra en az bes yılda bir gözden geçirilir ve gerektiğinde revize edilir.

g) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi ile (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde verilen yerleşim alanları için hazırlanacak **gürültü** haritaları; kara yolu, demir yolu, hava yolu trafik **gürültü**sü ile limanlar, sanayi alanları, atölye-imalathane-eglençe yerleri ve benzeri işletmelerin bulunduğu alanlar için ayrı ayrı yapılacaktır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Eylem Planları

Eylem planları hazırlama esasları

MADDE 30 – (1) Eylem Planlarına ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Gerekmesi halinde en geç 18/7/2014 tarihine kadar;

1) Yılda altı milyondan fazla aracın geçtiği ana kara yolları, yılda altmış binden fazla trenin geçtiği ana demir yolları, ana hava limanları ve yakınındaki yerler,

2) İki yüz elli binden fazla yerleşik nüfusu olan yerleşim alanları,

için, **gürültü** seviyesinin azaltılması da dahil olmak üzere **gürültü** ile ilgili hususlar ve **gürültü**nün etkileri ile bas etmeye yönelik eylem planlarının hazırlanması gerekir. Eylem planları dâhilindeki tedbirler yetkili idarenin inisiyatifi altındadır. Ancak, bu Yönetmelikte verilen sınır değerlerin asıldığı durumlar ya da yetkili idarelerce seçilen diğer kriterler olarak tanımlanan öncelikler

eylem planında özellikle belirtilmeli ve stratejik **gürültü** haritalamaları ile tespit edilen en önemli bölgelerde uygulanmalıdır.

- b) En geç 18/7/2019 tarihine kadar;
- 1) Yilda üç milyondan fazla aracın geçtiği ana kara yolları, yilda otuz binden fazla trenin geçtiği ana demir yolları ve yakınındaki yerler,
- 2) Yüz binden fazla yerleşik nüfusu olan yerleşim alanları, için, bu Yönetmelikte verilen sınır değerlerin asılması durumu ya da yetkili idarelerce seçilen diğer kriterler olarak tanımlanan önceliklere belirgin bir şekilde yer veren eylem planlarının hazırlanmış olması temin edilir.
- c) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen kriterler hakkında yetkili idarelerce Bakanlığa bilgi verilir.
- ç) Eylem planları Ek-V'de verilen eylem planları için asgari gereksinimleri karşılayacak şekilde hazırlanır.
- d) Mevcut **gürültü** durumunu etkileyen çok önemli bir değişimin meydana gelmesi üzerine ve hazırlandıkları tarihten itibaren en az beş yılda bir eylem planları gözden geçirilir ve gerekiyorsa revize edilir.
- e) Komsu konumda olan ülkelerin sınırlarına yakın bölgeler için eylem planlarının hazırlanmasında, Disisleri Bakanlığı koordinasyonunda işbirliği yoluna gidilir.
- f) Eylem planlarının hazırlanma ve gözden geçirilmesine katılım için önceden ve etkili fırsatların verilmiş olması şartıyla, eylem planlarını hazırlamakla sorumlu kurum ve kuruluşlarca eylem planlarının kamuoyuna danılması, bu katılım sonuçlarının dikkate alınması ve kamuoyunun alınan karar konusunda bilgilendirilmesi temin edilir. Bu bilgiler kolay ulaşılabilir ve tam anlaşılır şekilde sunulur. Bilgilerin en önemli noktalarını özetleyen bir metin yurt çapında yayın yapan yüksek tirajlı en az bir gazete ile mahalli gazetede ilan edilir. Eylem planları ile ilgili dokümanlar ilanın yayımından itibaren dört ay süreyle kamuoyunun kullanımına açık tutulur. Bu süre içerisinde eylem planları ile ilgili görüşler yazılı olarak eylem planlarını hazırlayan kurum ve kuruluşlara verilir. Bu süreden sonra yapılacak itirazlar kişisel haklarla ilgili değilse dikkate alınmaz.

ONUNCU BÖLÜM

Kamuoyunu Bilgilendirme, Verilerin Toplanması ve Raporlama

Kamuoyunu bilgilendirme

MADDE 31 – (1) Kamuoyunun bilgilendirilmesine yönelik esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) 29 uncu ve 30 uncu maddelere istinaden Ek-IV ve Ek-V'de yer alan esaslar çerçevesinde yapılan stratejik **gürültü** haritaları ve eylem planları 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca kamuoyunun ulaşımına açık tutulmalı ve bilgi teknolojilerinden de yararlanılarak yayımlanmalıdır.

b) Stratejik **gürültü** haritaları ve eylem planlarına yönelik bilgiler açık, tam anlaşılabilir, kolay ulaşılabilir şekilde sunulur. Bilgilerin en önemli noktalarını özetleyen bir metin yurt çapında yayın yapan yüksek tirajlı en az bir gazete ile mahalli gazetede veya internet sayfasında ilan edilir.

Verilerin Bakanlık tarafından topl anması ve yararlanılması

MADDE 32 – (1) Stratejik **gürültü** haritaları ve eylem planlarına ilişkin verilerin Bakanlık tarafından toplanması ve yararlanıcıların kullanımının sağlanmasına yönelik esaslar aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir:

a) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-VI'da belirtildiği gibi 29 uncu ve 30 uncu maddelerde belirtilen tarihlerden itibaren en geç altı ay içinde stratejik **gürültü** haritalarından alınan bilgiler ile eylem planlarının özetleri Bakanlığa gönderilir.

b) Bakanlık; kurumlar arasında teknik ve bilgi sağlayıcı nitelik taşıyan işleri kolaylaştırmak için stratejik **gürültü** haritalarındaki bilgiler ile ilgili bir veri bankası kurar.

c) Bakanlık, beş yılda bir stratejik **gürültü** haritaları ve eylem planlarındaki bilgileri özetleyen bir raporu hazırlayarak ilgili kurum ve kuruluşların kullanımına açar. İlk rapor 18/6/2015 tarihine kadar hazırlanır.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Izne Tabi Tesislerde İzin Prosedürü

Izne tabi tesislerde **gürültü** kontrol izin belgesi talebinin değerlendirilmesi

MADDE 33 – (1) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek VII’indeki A ve B listelerinde belirtilen tesisler için izne esas kriterler aşağıda yer almaktadır:

a) Ek-VII Liste A’da verilen işletmeler için **gürültü** kontrol izin belgesi Bakanlıkça verilir. Bakanlık bu görevini gerektiğinde devredebilir.

b) Ek-VII Liste B’de verilen işletmeler için **gürültü** kontrol izin belgesi, çevre denetim birimlerini kuran ve yetki devri yapılan belediyeler için belediye sınırları ve mücavir alan içinde ilgili Belediye Başkanlıklarınca, dışında ise yetki devri yapılan il özel idarelerince; yetki devri yapılmadığı takdirde İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne verilir.

c) Bu Yönetmelikte getirilen esaslar çerçevesinde eksiksiz olarak hazırlanan dosya bir dilekçe ekinde yetkili idareye sunulduktan sonra en geç altmış gün içerisinde değerlendirilir ve **Gürültü** Kontrol İzin Belgesi verilir.

ç) İzne tabi tesisler için akustik rapor, planlanan faaliyetler için akustik rapor ve **gürültü** kontrol izin belgesi formatları Bakanlıkça belirlenerek yayımlanır.

d) Bu Yönetmeliğin 39 uncu maddesinin (a) ve (d) bentleri çerçevesinde uzmanlık deneyimine sahip ve Bakanlıktan ön yeterlik/yeterlik belgesi almış kurum veya kuruluşlarca hazırlanacak izne tabi tesisler için akustik rapora istinaden **gürültü** kontrol izin belgesi verilir.

e) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girme tarihinden önce İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı almış işletmelerden **gürültü** kontrol izin belgesi aranmaz. Ancak, yetkili idarenin talep etmesi halinde **gürültü** kontrol izin belgesine esas akustik raporun hazırlanması zorunludur.

Gürültü kontrol izin belgesine tabi işletmelerde yapılacak değişiklikler

MADDE 34 – (1) **Gürültü** kaynaklarının sayısı, yapısı ve işletme biçiminde yapılacak değişiklikler sonucu, çevresel **gürültü** seviyesinin değişmesine neden olan bir durumun oluşması halinde 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi çerçevesinde değerlendirme yapılarak yetkili idare tarafından **gürültü** kontrol izin belgesi verilir.

İşletmenin faaliyetinin sona ermesi veya el değiştirmesi

MADDE 35 – (1) İşletmenin faaliyetinin sona ermesi veya el değiştirmesi durumunda aşağıdaki esaslara uyulur:

a) Bir işletmenin faaliyetinin sona ermesi halinde, işletmeci tarafından bu durumun otuz gün içerisinde yetkili idareye bildirilmesi gerekmektedir.

b) Bir tesisin **gürültü** kaynaklarında değişim olmaksızın kira veya satış ve benzeri yolla el değiştirmesi durumunda; yeni bir akustik rapor hazırlanmaksızın, mevcut bilgi ve belgeler esas alınarak, işletmenin müracaatından itibaren 30 gün içinde yetkili idare tarafından **gürültü** kontrol izin belgesi yenilenir.

Teyit zorunluluğu

MADDE 36 – (1) Bu Yönetmeliğin Ek-VII’inde yer alan işletmelerin **gürültü** kontrol izin belgesi, belgenin alındığı tarihten itibaren beş yıl geçerlidir. Süre sonunda **gürültü** kaynaklarında ve çevresel **gürültü** seviyesinde herhangi bir değişiklik olması halinde, değişikliği içeren akustik rapora göre **gürültü** kontrol izin belgesinin düzenlenmesi, değişiklik olmaması halinde **gürültü** kontrol izin belgesinin yenilenmesi gerekir.

Açılma ve çalışma ruhsatı

MADDE 37 – (1) Bu Yönetmeliğin Ek-VII’inde yer alan A ve B listelerindeki faaliyetler için İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik ve diğer ilgili mevzuat kapsamında verilecek açılma ve çalışma ruhsatlarında akustik rapor esas alınır.

(2) Bu Yönetmelik gereği **gürültü** kontrol izin belgesine tabi olmayan ve çok hassas kullanımların yakınında bulunan fabrika ve eğlence yerleri için İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik ve diğer ilgili mevzuat kapsamında verilecek açılma ve çalışma ruhsatlarında, bu Yönetmeliğin 27 nci maddesi ve/veya çevresel **gürültü** seviyesi değerlendirme raporu esas alınır.

(3) Bu Yönetmelik gereği **gürültü** kontrol izin belgesine tabi olmayan ve çok hassas kullanımların yakınında/bitişinde bulunan işyeri, imalathane, atölye ve benzeri yerler için yetkili idarenin talep etmesi halinde İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik ve diğer ilgili mevzuat kapsamında verilecek açılma ve çalışma ruhsatlarında, bu Yönetmeliğin 27 nci maddesi ve/veya çevresel **gürültü** seviyesi değerlendirme raporu esas alınır.

Planlanan işletmelerde çevresel gürültü seviyesi değerlendirme prosedürü

MADDE 38 – (1) Planlanan işletmelerde çevresel **gürültü** seviyesi değerlendirilirken aşağıdaki esaslara uyulur:

a) 16/12/2003 tarihli ve 25318 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Yönetmeliğinin Ek-I listesinde ve bu Yönetmeliğin Ek-VII’indeki işletmeler ile

ulasim kaynaklari için hazirlanacak çevresel etki degerlendirme raporunun **gürültü** ile ilgili bölümünün Bakanlıkça belirlenerek yayimlanan planlanan isletmeler için akustik rapor formati içerisinde hazirlanmasi gerekmektedir.

b) Bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VII'de yer alan ve ÇED Yönetmeliği'ne göre ÇED olumlu kararı veya ÇED gerekli değildir kararı verilen isletmeler faaliyete geçtikten sonra 6 ay içinde izne tabi tesisler için akustik rapora istinaden **gürültü** kontrol izin belgesini almak zorundadır.

ONIKINCI BÖLÜM

Rapor, Harita ve Eylem Planı Hazırlayacaklarda Değerlendirme Kriterleri

Uzmanlık deneyimine yönelik esas ve kriterler

MADDE 39 – (1) Uzmanlık deneyimine ilişkin esas ve kriterler aşağıda belirtilmiştir:

a) Bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VII'de yer alan tesisler ile ulaşım sektörü için bu Yönetmelikte belirtilen raporları hazırlayacak kişilerin üniversitelerin mühendislik, mimarlık ve fen fakültelerinden mezun ve bu çalışmaları yürütecek seviyede uzmanlığa sahip olması,

b) Bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VII'de yer almayan fabrika, imalathane, atölye, işyeri, eğlence yeri ve benzeri tesisler için çevresel **gürültü** seviyesi değerlendirme raporu hazırlayacaklar ile çevresel etki değerlendirme sürecinde arka plan **gürültü** seviyesi ölçümü yapacakların, üniversitelerin 4 yıllık fakültelerinden mezun ve bu çalışmaları yürütecek seviyede uzmanlığa sahip olması,

c) Bu Yönetmeliğin 29 uncu maddesine istinaden **gürültü** haritası hazırlayacak kişilerin üniversitelerin mühendislik, mimarlık ve fen fakültelerinden mezun ve bu çalışmaları yürütecek seviyede uzmanlığa sahip olması, tercihen ulusal veya uluslararası projeler bazında ve benzeri çalışmalarda **gürültü** haritası hazırlanmasına katılım sağlamış olması,

ç) Bu Yönetmeliğin 30 uncu maddesine istinaden eylem planı hazırlayacaklar ve bu Yönetmeliğin 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereği yapı akustığı konusunda değerlendirme yapacak kişilerin üniversitelerin mühendislik, mimarlık ve fen fakültelerinden mezun ve bu çalışmaları yürütecek seviyede uzmanlığa sahip olması, tercihen trafik planlaması, arazi planlaması, **gürültü** bariyeri ve benzeri konularda uygulama projesi yapmış olması zorunludur.

(2) Bu maddenin (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinin her biri için istenecek uzmanlığa yönelik esaslar hakkında açıklayıcı doküman Bakanlıkça hazırlanır ve yayımlanır.

(3) Bakanlıkça hazırlanan ve duyurulan uzmanlığa yönelik konularda teorik ve/veya uygulamalı çalışmalar yapmış öğretim görevlileri ile bu konularda yüksek lisans ve doktora programlarını tamamlamış kişiler akustik uzman kapsamında değerlendirilir.

Ölçüm ve hesaplamalara yönelik yeterlik şartları

MADDE 40 – (1) Ölçüm ve hesaplamalara yönelik yeterlik şartları aşağıda belirtilmiştir:

a) **Gürültü** kontrol izin belgesine tabi olan endüstri tesisleri için, **gürültü** kontrol izin belgesine esas olacak izne tabi tesisler için akustik raporu hazırlayacaklar; bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-II-2.1'de endüstri tesisleri için verilen ölçüm ve hesaplama ile ilgili standartlara göre Bakanlıktan alınan ön yeterlik/yeterlik belgesine,

b) **Gürültü** kontrol izin belgesine tabi olmayan fabrika, imalathane, atölye, işyeri, eğlence yeri ve benzeri tesislerden kaynaklanan çevresel **gürültü** seviyesinin değerlendirilmesine yönelik çevresel **gürültü** seviyesi değerlendirme raporu hazırlayacaklar ile çevresel etki değerlendirme sürecinde arka plan **gürültü** seviyesi ölçümü yapacaklar; bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-II-3'te izne tabi olmayan tesisler için verilen ölçüm standartlarına göre Bakanlıktan alınan ön yeterlik/yeterlik belgesine,

c) Ulaşım ve yerleşim alanları için **gürültü** haritası hazırlayacaklar; bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-II-1.1'de **gürültü** haritası hazırlanması için verilen hesaplama ile ilgili lisanslı yazılım programına,

ç) Yerleşim alanı ve ulaşım kaynaklarının yakınındaki yerler için eylem planı hazırlayacaklar ile yapılarda yalıtım değerlendirmesi çalışması yapacaklar; bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-II-4'te verilen hesaplama yöntemlerine veya buna ilişkin yazılım programına, sahip olmak zorundadır.

(2) Bu Yönetmelik çerçevesinde çalışma yapacak kurum, kuruluş ve işletmelere, bu maddede belirtilen standartlar ve yazılım programları dikkate alınarak Bakanlıkça ön yeterlik/yeterlik belgesi verilir.

(3) Bakanlık ön yeterlik/yeterlik belgesi verdiği kurum/kuruluşların listesini ve listedeki iptal ve değişiklik bilgilerini kendi internet sitesinde yayımlar.

Rapor, harita ve eylem plani hazırlayacaklarda aranan esas ve kriterler

MADDE 41 – (1) Rapor, harita ve eylem plani hazırlayacakların;

a) Bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VII’de yer alan tesisler için **gürültü** kontrol izin belgesine esas izne tabi tesisler için akustik raporu hazırlayacakların bu Yönetmeliğin 39 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 40 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde getirilen şartları,

b) Bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VII de yer almayan fabrika, imalathane, atölye, işyeri, eğlence yeri ve benzeri işletmeler için çevresel **gürültü** seviyesi değerlendirme raporu hazırlayacakların bu Yönetmeliğin 39 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 40 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde getirilen şartları,

c) 16/12/2003 tarihli ve 25318 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirme Yönetmeliği’nin Ek-I listesinde ve bu Yönetmeliğin ekindeki Ek-VII de yer alan işletmeler ile ulaşım kaynakları için çevresel etki değerlendirme sürecinde planlanan işletmeler için akustik raporu hazırlayacakların bu Yönetmeliğin 39 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 40 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde getirilen şartları,

ç) Bu Yönetmelik çerçevesinde ulaşım sektörü ve yerleşim alanları için **gürültü** haritası hazırlayacakların bu Yönetmeliğin 39 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile 40 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde getirilen şartları,

d) Bu Yönetmelik çerçevesinde yerleşim alanı ve ulaşım kaynaklarının yakınındaki yerler için eylem planı hazırlayacaklar ile yapılarda yalıtım değerlendirme çalışması yapacakların bu Yönetmeliğin 39 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ile 40 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde getirilen şartları,

sağlaması zorunludur.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sikâyetlerin Değerlendirilmesi, Denetim, Tesvik ve İdari Yaptırımlar

Sikâyetlerin değerlendirilmesi veya denetim

MADDE 42 – (1) Bu Yönetmeliğin yetki alanı içerisinde yer alan **gürültü** kaynakları bazında yaşanan sorunlar nedeniyle oluşan sikâyetlerin değerlendirilmesi veya programlı ve programsiz yapılacak denetimlerde aşağıdaki esaslara uyulur:

a) Bu Yönetmelikte getirilen esaslar çerçevesinde gerek programlı veya programsiz gerekse sikâyeti değerlendirmek amacıyla yapılacak denetimler; belediye sınırları ve mücavir alan içerisinde 2872 sayılı Çevre Kanununa istinaden yetki devri yapılan belediyelerce; belediye sınırları ve mücavir alan dışında yetki devri yapılan il özel idarelerince; yetki devri yapılmadığı takdirde ise İl Çevre ve Orman Müdürlüklerince, gerektiğinde diğer mevzuat kapsamında yetkili kilinan kurum ve kuruluşların da desteği alınarak yapılır.

b) Sikâyetleri değerlendirme, denetim ve idari yaptırım konusunda görev yapacak kurum ve kuruluşlarda; Çevre Denetim Biriminin kurulması, Bakanlıkça esasları belirlenmiş uzmanlığa sahip en az 2 personelin görevlendirilmesi, bu personellerden en az birinin dört yıllık üniversite mezunu olması ve bu kişinin gözetiminde göreve katılmı sağlayacak diğer personelin iki yıllık yüksek okul veya lise ve dengi okullardan mezun olması ve bu Yönetmelik kapsamında getirilen esas ve standartlara uygun ölçüm ekipmanının bulundurulması zorunludur.

c) Yapılan denetimlerde, bu Yönetmelikte verilen sınır değerlerin asıldığının tespiti halinde, **gürültü** rahatsızlığına ve sınır değerlerin sağlanması için alınacak tedbirin özelliğine bağlı olarak, süre verilmesi, kapatılması ve benzeri uygulamalara yönelik esaslar denetim yapan personel veya birimi tarafından belirlenir.

Uygulamaya yönelik açıklayıcı doküman hâirlanması

MADDE 43 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik olarak; **gürültü** haritalama, **gürültü** kontrol tedbirleri, uzmanlığa yönelik esaslar, akustik ve çevresel **gürültü** seviyesi değerlendirme raporu ile **gürültü** kontrol izin belgesi formatı, ölçüm metotlarına ilişkin açıklayıcı dokümanlar ile idari yaptırım konularına açıklık getirecek açıklayıcı dokümanlar ve benzeri gibi her türlü doküman Bakanlıkça hazırlanır ve yayımlanır.

İdari yaptırımlar

MADDE 44 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranışlar hakkında; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 183 üncü maddesi, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 20 nci maddesinde öngörülen cezai hükümler ile idari yaptırımlar uygulanır

Tesvik

MADDE 45 – (1) Gürültü'nün önlenmesine ve giderilmesine yönelik faaliyetler Hazine Müstesarlığı tarafından hazırlanan mevzuat kapsamında tesvik tedbirlerinden yararlandırılır.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM Çesitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 46 – (1) 1/7/2005 tarihli ve 25862 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevresel Gürültü'nün Degerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yayimından önce kurulmuş olan, 33 üncü maddeye göre gürültü kontrol izin belgesine tabi olan ve isyeri açma ve çalışma ruhsati almamış tesisler bu Yönetmeliğin yayimi tarihinden itibaren üç yıl içinde gürültü kontrol izin belgesi almak zorundadır.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 20 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen gürültü ölçüm/kontrol/izleme sistemi bu Yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren en geç 2 yıl içerisinde kurulur.

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) 39 uncu maddede belirtilen uzmanliga bu Yönetmeliğin yayımlanma tarihinden itibaren 3 yıl içinde sahip olunması gerekir. Bu süre içerisindeki uygulamaya ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir ve yayımlanır.

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) 42 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen uzmanlık esasi bu Yönetmeliğin yayımlanma tarihinden itibaren 1 yıl içinde aranır.

Yürürlük

MADDE 47 – (1) Bu Yönetmelik yayimi tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 48 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Orman Bakanı yürütür.

EK-I

GÜRÜLTÜ GÖSTERGELERİ

1) Bu Yönetmelikte yapılacak çalışmalara bağlı olarak kullanılacak gürültü göstergeleri aşağıda sıralanmıştır.

1.1. Gürültü Haritalamada Kullanılacak Gürültü Göstergeleri:

1.1.1 Gündüz-Aksam-Gece Seviyesi L_{gag} : Desibel A (dBA) olarak gündüz-aksam-gece seviyelerinin aşağıda verilen formülle ifade edilmesidir.

$$L_{gag} = 10 \log \frac{1}{24} \left[12 \times 10^{\frac{L_{gündüz}}{10}} + 4 \times 10^{\frac{L_{aksam+5}}{10}} + 8 \times 10^{\frac{L_{gece+10}}{10}} \right]$$

Formülde

$L_{gündüz}$: TS 9798 (ISO 1996-2) de tanımlandığı gibi A ağırlıklı uzun dönem ses seviyesinin enerji ortalaması olup, yılın gündüz zaman diliminin tamamına göre belirlenmiştir.

L_{aksam} : TS 9798 (ISO 1996-2) de tanımlandığı gibi A ağırlıklı uzun dönem ses seviyesinin enerji ortalaması olup, yılın aksam zaman diliminin tamamına göre belirlenmiştir.

L_{gece} : TS 9798 (ISO 1996-2) de tanımlandığı gibi A ağırlıklı uzun dönem ses seviyesinin enerji ortalaması olup, yılın gece zaman diliminin tamamına göre belirlenmiştir.

Formülde:

Gündüz: 07.00'den 19.00'a kadar olmak üzere 12 saat,

Aksam: 19.00'dan 23.00'e kadar olmak üzere 4 saat,

Gece: 23.00'den 07.00'ye kadar olmak üzere 8 saattir.

Yıl: Ses yayma ve meteorolojik durumlar açısından ortalama bir yıl olan ilgili yıldır.

Formülde:

a) Degerlendirilmekte olan konutun cephesinden yansıyan sesin hesaba katılmadığı sesler (bu genel bir kural olarak bir ölçüm halinde 3dB'lik bir düzeltme yapılmasını gerektirir) tesadüfi ses olarak tanımlanır.

L_{gag} tayin noktasının yüksekliği uygulamaya göre değişir.

1) Bir bina içinde veya civarında gürültüye maruz kalma ile ilgili olarak Stratejik Gürültü Haritası yapmak amacıyla hesaplamalar yapılması durumunda, gürültüye en fazla maruz kalan cephedeki tayin noktasının zeminden $4.0 \pm 0,2$ m (3.8 m ile 4.2 m arası) yukarıda olması zorunludur. Bu amaca yönelik olarak gürültü yayan kaynağa dönük ve en yakın olan dış duvarın gürültüye en fazla maruz kalan cephe olarak kabul edilmesi gereklidir. Baska amaçlar için baska tercihler yapılması mümkündür.

2) Bir bina içinde veya civarında gürültüye maruz kalma ile ilgili olarak stratejik gürültü ölçümleri uygulamak için yapılacak ölçümlerde daha farklı yüksekliklerin de seçilmesi mümkündür. Ancak seçilecek değerlendirme noktasının yüksekliği hiçbir zaman zemine 1.5 m mesafenin altında olmamalı ve ölçüm sonuçları üzerinde 4.0 m.lik esdeğer yüksekliğe göre düzeltme yapılmalıdır.

3) Akustik planlama ve gürültü bölgeleme gibi baska amaçlar için baska yüksekliklerin seçilmesi mümkündür. Ancak bu yükseklikler hiçbir zaman zeminden 1.5 m yükseklik seviyesinden düşük olmamalıdır.

Örneğin:

- Tek katlı evlerin bulunduğu kırsal alanlar,
- Belirli konut alanları üzerindeki gürültü etkisini indirmeye yönelik yerel tedbirleri tasarlamak,
- Sınırlı bir alandaki her bir konutun maruz kaldığı gürültü seviyesini gösteren ayrıntılı bir gürültü haritası hazırlamak.

1.1.2 Gece Süresi Gürültü Göstergesinin Tanımı: Gece süresi gürültü göstergesi olan L_{gece} TS 9798 (ISO 1996-2) de tanımlandığı gibi bir A ağırlıklı uzun dönem ses seviyesi ortalaması olup, gürültü haritalamada yılın gece sürelerinin tamamına göre belirlenmiştir.

Bu tanım kapsamında:

Gece süresi I-1.1.1 de tanımlandığı gibi sekiz saattir.

Yıl ise I-1.1.1 de tanımlandığı gibi, ses yayma ve meteorolojik durumlar açısından ortalama bir yıl olan ilgili yıldır.

Tesadüfi ses I-1.1.1-(a) da tanımlandığı gibi işleme alınmalıdır.

Tayin noktası L_{gag} tanımında verildiği gibidir.

1.2 İlave Gürültü Göstergeleri

a) Bazı hallerde L_{gag} ve L_{gece} ve uygun bulunan hallerde $L_{gündüz}$, L_{aksam} ve L_{eq} 'e ilave olarak özel gürültü göstergeleri ile bunlarla ilgili dördüncü bölümde yer alan sınır değerlerin kullanılması yararlı olabilir. İlave gürültü göstergelerine bazı örnekler aşağıda verilmiştir,

b) İncelenmekte olan gürültü kaynağı ilgili zaman süresinin sadece çok kısa bir bölümünde faaliyet gösterir,

(Örneğin, bir yılın gündüz süreleri toplamının veya bir yılın akşam süreleri toplamının veya bir yılın gece süreleri toplamının % 20'sinden daha az)

c) Bir veya daha fazla süre içindeki gürültü yaratan olay sayısı ortalaması çok düşüktür, (Örneğin, gürültü yaratan olay sayısının saatte birden daha az olması; gürültü yaratan bir olayın bes dakikadan daha kısa bir süre içinde sona eren gürültü olarak tanımlanması mümkündür. Buna örnek olarak geçen bir uçak veya trenin çıkardığı gürültü sayılabilir.)

ç) Gürültünün düşük frekanslı içeriğinin güçlü olması,

d) Gürültünün zirveye çıkması durumunda gece süresi boyunca koruma için, L_{Amax} veya SEL (ses maruz kalma seviyesi),

e) Yılın belirli bir bölümünde veya hafta sonunda ek koruma,

f) Gündüz süresi boyunca ek koruma,

g) Akşam süresi boyunca ek koruma,

ğ) Farklı kaynaklardan yayılan gürültülerin kombinasyonu,

h) Açık arazide sakin alanlar,

ı) Bir gürültünün güçlü tonal bileşenler içermesi,

i) Çok kısa sürede etki yapma özelliği olan gürültü.

1.3 Raporlama ve Denetim Safhasında Kullanılacak Gürültü Göstergeleri:

$L_{gündüz}$: TS 9315 (ISO 1996-1) de tanımlandığı gibi A ağırlıklı ses seviyesinin enerji ortalaması olup, gündüz zaman diliminin tamamı veya gündüz zaman dilimi içinde belli bir sürece göre belirlenmiştir.

L_{aksam} : TS 9315 (ISO 1996-1) de tanımlandığı gibi A ağırlıklı ses seviyesinin enerji ortalaması olup, akşam zaman diliminin tamamı veya akşam zaman dilimi içinde belli bir sürece göre belirlenmiştir.

L_{gece}: TS 9315 (ISO 1996-1) de tanımlandığı gibi A ağırlıklı ses seviyesinin enerji ortalaması olup, gece zaman dilimi içinde belli bir sürece göre belirlenmiştir.

Leq TS 9315 (ISO 1996-1) : Belli bir süre içinde seviyeleri değişim gösteren **gürültü**nün enerji açısından esdeğeri olan sabit seviyesi

Göstergelerdeki zaman dilimleri;

Gündüz: 07.00'den 19.00'a kadar olmak üzere 12 saat,

Aksam: 19.00'dan 23.00 'e kadar olmak üzere 4 saat,

Gece: 23.00'den 07.00'ye kadar olmak üzere 8 saattir.

EK-II

GÜRÜLTÜ GÖSTERGELERİ İÇİN DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ

1. GÜRÜLTÜ HARİTASI HAZIRLAMA İÇİN DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ:

Bu yönetmelikte yer alan ulaşım kaynakları ile yerleşim alanı içerisinde yer alan endüstriyel tesisler, atölye, imalathane, eğlence yeri ve benzeri alanların **gürültü** haritalarında kullanılacak ve Ek-I.1.1.'de verilen L_{gag} ve L_{gece} **gürültü** göstergelerinin gerek hesaplama gerekse ölçüm yöntemleri ile belirlenmesi mümkündür. Tahminler için sadece hesaplama yöntemi kullanılır.

1.1 L_{gag} ve L_{gece} İçin Hesaplama Yöntemleri:

1.1.1 Endüstriyel Alan (endüstri tesisleri, eğlence yerleri, işyeri, atölye ve imalathane)

Gürültüsü İçin:

TS ISO 9613 – 2: Akustik - Sesin Disarida Yayılırken Azalması-Bölüm 2: Genel Hesaplama Yöntemi. Bu yöntem için kaynak bazında emisyon verisi aşağıdaki yöntemlerden birine göre yapılacak ölçümler ile elde edilir:

TS ISO 8297: Akustik – Çoklu **Gürültü** Kaynağına Sahip Sanayi Tesislerinde Çevredeki Ses Basınç Seviyelerinin Değerlendirilmesi İçin Ses Güç Seviyelerinin Tayini – “Mühendislik Methodu”.

TS EN ISO 3744: Akustik – **Gürültü** Kaynaklarının Ses Gücü Seviyelerinin Ses Basıncı Kullanılarak Tayini- Bir Yansıtma Düzlemi Boyunca Esas Olarak Serbest Bir Alan İçinde Uygulanan Mühendislik Metodu

TS EN ISO 3746: 1995 Akustik – Bir Yansıtma Düzlemi Boyunca Örtülen Ölçüm Yüzeyi Kullanılarak **Gürültü** Kaynaklarının Ses Gücü Seviyesinin Belirlenmesi.

1.1.2 Hava Alanı Gürültüsü İçin : 1997 tarihli ECAC. CEAC Doc 29 Sivil Hava Limanları Etrafındaki **Gürültü** Konturlarını Hesaplamak İçin Standart Yöntem Hakkındaki Rapor. (farklı uçuş yolu modelleme yöntemleri arasından ECAC.CEAC Doc 29 belgesinin 7.5 inci bölümünde değinilen segmentasyon tekniği kullanılacaktır)

1.1.3 Karayolu Trafığı Gürültüsü İçin : Fransız ulusal hesaplama yöntemi olan “NMPB – Routes – 96 (SETRA – CERTU – LCPC –CSTB)” ve Fransız standardı olan “XPS 31- 133”. Emisyonlarla ilgili veri girdileri için bu belgelerde “Guide du bruit des transports terrestres, fasciculeprevision des niveaux sonores CETUR 1980 kılavuzu.

1.1.4 Demiryolu Gürültüsü İçin: Hollanda ulusal hesaplama yöntemi “Reken – Meervoorschrift Railverkeer slawaai” 96 kullanılacaktır.

1.2 L_{gag} ve L_{gece} İçin Ölçüm Yöntemleri: **Gürültü** haritalarında kullanılan L_{gag} ve L_{gece} göstergelerinin tahmini hesaplama yöntemleriyle belirlenmesi safhasında gerek belirlenecek noktalarda emisyon değerlerinin test edilmesi gerekse kaynak veri temininin mümkün olmadığı durumlarda emisyon değerlerinin belirlenmesinde aşağıdaki ölçüm yöntemlerinin ve prensibin göz önünde bulundurulması mümkündür.

a) EK I de açıklanan gösterge tanımlarına uygun olarak ve TS 9798 (ISO 1996–2)ve TS 9315 (ISO 1996–1)standartlarında belirtilen prensiplere uygun şekilde ölçümlerin yapılması.

b) Bir yapı cephesi veya bir başka yansıtıcı eleman önünde yapılan ölçüm verileri, bu cephe veya elemandan yansımaların yol açtığı artıstan arındırmak amacıyla düzeltilmesi zorunludur(Bu işlem genel bir kural olarak, ölçülen değerde 3 dB düzeltme yapılmasını gerektirir).

2. İZNE TABİ TESİSLER İÇİN DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ

2.1 Bu Yönetmeliğin Ek-VII'sinde Yer Alan ve Gürültü Kontrol İzin Belgesine Tabi Tesislerin Gürültüsü İçin:

TS ISO 9613 – 2: Akustik - Sesin Disarida Yayılırken Azalması-Bölüm 2: Genel Hesaplama Yöntemi. Bu yöntem için kaynak bazında emisyon verisi (kaynağın özellikleri göz önünde bulundurularak) aşağıdaki yöntemlerden birine göre yapılacak ölçümler ile elde edilir:

a) **TS ISO 8297: Akustik** – Çoklu **Gürültü** Kaynagina Sahip Sanayi Tesislerinde Çevredeki Ses Basınç Seviyelerinin Değerlendirilmesi İçin Ses Güç Seviyelerinin Tayini – “Mühendislik Methodu”.

b) **TS EN ISO 3744: Akustik** – **Gürültü** Kaynaklarının Ses Gücü Seviyelerinin Ses Basıncı Kullanılarak Tayini- Bir Yansıtma Düzlemi Boyunca Esas Olarak Serbest Bir Alan İçinde Uygulanan Mühendislik Metodu

c) **TS EN ISO 3746:1995 Akustik** – Bir Yansıtma Düzlemi Boyunca Örtülen Ölçüm Yüzeyi Kullanılarak **Gürültü** Kaynaklarının Ses Gücü Seviyesinin Belirlenmesi.

ç) Tesisin konumu ve kapladığı alan itibarıyla bu maddenin a, b ve c bentlerinde yer alan standartların kullanımının mümkün olmadığı durumlarda, çevresel **gürültü** seviyesinin hesaplanması için gerekli kaynak verilerinin temininde kullanılamama gerekçelerinin de belirtilmesi şartıyla TS 9798 (ISO 1996 – 2) ve TS 9315 (ISO 1996 – 1) standartlarının kullanılması bunların yetersiz kaldığı durumlarda yerine kullanılacak uluslararası geçerliliği olan standardın açıklanarak kullanılması.

2.2 Bu Yönetmeliğin Ek-VII'sinde Yer Alan ve ÇED Prosedürüne Tabi Olan Tesislerin Gürültüsü İçin:

Sesin açık alanda yayılım ilkesi çerçevesinde (mesafeye ve/veya atmosferik yutusa göre azalma veya diğer azaltma faktörlerini içeren TS ISO 9613 – 2: Akustik - Sesin Disarıda Yayılırken Azalması-Bölüm 2: Genel Hesaplama Yöntemi.) en yakın hassas yapıda oluşturacağı çevresel **gürültü** seviyesinin hesaplanması. Bu hesaplama için kaynak bazında emisyon verisinin aşağıdaki yöntemlerden birine göre temin edilmesi uygun görülmektedir.

a) Kullanılacak teknolojiye ilişkin emisyon verilerinin üretici firma tarafından verilen veya çevresel **gürültü** seviyesinin hesaplanması için kullanılan yazılım programlarında sektör için önerilen emisyon verilerinin kullanılması.

b) Aynı özelliklere sahip bir tesiste bu Ekin 2.1 (a), (b), (c) ve (ç) bentleri doğrultusunda sağlanmış emisyon verilerinin kullanılması.

3. IZNE TABİ OLMAYAN TESİSLER İÇİN DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ:

Bu Yönetmeliğin Ek-VII'sinde Yer Almayan Endüstri Tesisleri, Atölye, İmalathane, Eglence Yerleri ve Benzeri Yerlerin Gürültüsü İçin : Üretim prosesi, kaynak türleri ve kaynakların alan içerisindeki dağılımlarının göz önünde bulundurularak bu bölümün 2.1 maddesinde yer alan değerlendirme yöntemleri çerçevesinde çalışmaların yapılması. Ayrıca; eğlence yerleri için hazırlanacak raporlarda; ölçümler (maksimum ses gücü ve/veya çalışma koşullarındaki ses gücü seviyesi dikkate alınarak) 1/3 oktav bantlarda yapılır.

4. GÜRÜLTÜYE HASSAS YAPILAR İÇİN DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ:

Bu Yönetmeliğin 28 inci Maddesi Tablo-9'da Belirtilen Gürültüye Hassas Yapıların İnşaat İzni, Yapı Kullanım İzni Safhasında:

a) Yapılar için getirilen iç ortam **gürültü** seviyesi sınır değerini sağlayacak şekilde mekanları çeviren yapı elemanlarında (duvar, döşeme, tavan, merdiven evi ve diğer) uygulanacak ses azaltım oranının hesaplanmasında aşağıdaki sıralanan standartlar çerçevesinde değerlendirme yapılabilir.

TSEN 12354-1: Binaların Akustigi- Binaların Akustik Performansının Elemanların Performansından Hesaplanması – Bölüm 1: Odalararasında Havada Yayılan Sesin Yayılımı

TSEN 12354-2: Binaların Akustigi- Binaların Akustik Performansının Elemanların Performansından Hesaplanması – Bölüm 2: Odalararasında Darbe Sesin Yayılımı

TSEN 12354-3: Binaların Akustigi- Binaların Akustik Performansının Elemanların Performansından Hesaplanması – Bölüm 3: Disarıdaki ses karşı havada yayılan sesin yalıtımı

TSEN 12354-4: Binaların Akustigi- Binaların Akustik Performansının Elemanların Performansından Hesaplanması – Bölüm 4: İçerideki sesin dışarıya iletimi

b) Bu maddenin (a) bendi doğrultusunda belirlenen yalıtımın, uygulanıp uygulanmadığı Akustik-Yapılarda ve yapı elemanlarında ses yalıtımının ölçülmesi konulu TSEN veya TS ISO 140 standart serisinden faydalanılabilir.

c) Çok katlı yapı elemanlarının ses geçiş kaybı hesaplamasında ise geçerliliği bilimsel olarak kanıtlanmış bir yöntem seçilebilir ya da ulusal veya uluslararası akreditasyon belgesine sahip laboratuvarlarca yapılmış test sonuçları kullanılabilir.

ç) Hesap ve ölçüm sonuçlarının, 1/3 oktav bantlarda ses geçiş kaybı değerleri (dB biriminde) ve ISO 717'ye göre R_w değerinin verilmesi gerekir.

5. ÇEVRESEL TİTRESİM SEVİYESİ İÇİN DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ:

Maden ve tas ocakları ile benzeri alanlarda patlama nedeniyle oluşacak çevresel titreşimler ve inşaatlarda kazık çakma ve benzeri titreşim yaratacak operasyonlar ile ağır inşaat makinelerinin neden

olacağı titreşimler; en yakın çok hassas kullanımların dışında zeminde ve üç yönde yapılır. Bunlardan en yüksek olanı alınır. Titreşimler tepe değeri olarak ölçülür.

Konut ve ofis olarak kullanılan binalarda, makine ve teçhizatın (elektrik motoru, pompa, fan ve benzeri) neden olacağı titreşimler ile çok hassas kullanımların yakınında bulunan demir yolu ve kara yolu ulaşım araçları ile sanayi tesislerinin çok hassas kullanımlarda yaratacağı titreşimler; titreşimin en fazla olduğu odada ve noktada üç yönde yapılır ve en yüksek değer esas alınır. Titreşimler rms değeri olarak ölçülür.

6. SEVİYE AYARLAMASI: Yerleşim alanı **gürültü** haritasının ve eylem planlarının hazırlanması safhasında $L_{gündüz}$ ve L_{gag} için aşağıda yer alan seviye ayarlamaları yapılabilir. Sadece her bir kaynak bazında değerlendirme yapılacaksa seviye ayarlamasına gerek yoktur.

- Endüstri için : 0
- Karayolu için : 0
- Uçak için : 3
- Demiryolu için:-3 eklenerek seviye ayarlaması yapılır.

7. Aksi belirtilmedikçe bu Yönetmeliğin 18,19,20,21,22,23 ve 24 üncü maddelerdeki sınır değerler ilgili tablolarda 4 kategoride verilen alanlarda yer alan ve **gürültü kaynağına en yakın konut , hastane, okul, işyeri ve/veya diğer yapıların dışında sağlanması gereken değerlerdir.**

EK-III

ZARARLI ETKİLERİ TAYİN YÖNTEMLERİ

1) Doz-Etki İlişkisi: **Gürültü**nün topluluklar üzerindeki etkilerini tayin etmek için doz-etki ilişkileri kullanılmalıdır. Doz-etki ilişkileri özellikle aşağıda belirtilen öğeleri içerecektir:

a) Rahatsızlık ile kara yolu, demir yolu, hava yolu trafik **gürültü**leri ve endüstriyel **gürültü** için L_{gag} değeri arasındaki ilişki,

b) Uyku bozulması ile kara yolu, demir yolu, hava yolu trafik **gürültü**leri ve endüstriyel **gürültü** için L_{gece} değeri arasındaki ilişki.

Gerekli olması halinde:

- Ek IV ün tanımladığı gibi **gürültü**ye karşı özel yalıtımlı konutlar,
- Ek IV ün tanımladığı gibi sakin bir cephesi olan konutlar,
- Farklı iklimler / farklı kültürler,
- Topluluk içindeki incinebilir gruplar,
- Ses tonu yüksek endüstriyel **gürültü**,
- Ani etki yapan endüstriyel **gürültü** ve diğer özel durumlar için özel doz-etki ilişkileri kurulması mümkündür.

EK-IV

STRATEJİK **GÜRÜLTÜ** HARİTALAMA İÇİN ASGARI İHTİYAÇLAR

1) Stratejik **Gürültü** Haritası aşağıda belirtilen hususlardan herhangi birine yönelik verilerin sunusunu içerecektir:

a) Bir **gürültü** göstergesi cinsinden mevcut, önceki veya öngörülen bir **gürültü** durumu,

b) Bir sınır değerinin asılması,

c) Bir **gürültü** göstergesinin belirli değerlerine maruz kalan belli bir alandaki konut, okul ve hastanelerin tahmini sayısı,

ç) **Gürültü**ye maruz kalan bir alanda ikamet eden tahmini insan sayısı.

2) Stratejik **Gürültü Haritaları kamuoyuna;**

a) Coğrafi paftalar,

b) Çizelgeler halinde rakamsal veriler,

c) Elektronik form halinde rakamsal veriler, şeklinde sunulabilir.

3) Yerleşim alanlarının Stratejik **Gürültü** Haritalarında;

a) Kara yolu trafiği,

b) Demiryolu trafiği,

c) Hava alanları,

ç) Limanlar dahil, endüstri, eğlence ve rekreasyon, imalathane vb. gibi faaliyetlerin yapıldığı alanlardan yayılan **gürültü**ler için ayrı ayrı hazırlanacaktır.

4) Stratejik **Gürültü** Haritaları aşağıda belirtilen amaçlar için kullanılacaktır:

a) 32 nci maddenin (b) bendi ve Ek-VI ya uygun olarak Bakanliga gönderilmesi gereken verilerin tedarik edilmesi,

b) 31 inci maddeye uygun olarak kamuoyu için bir bilgi kaynagi,

c) 30 uncu maddeye uygun olarak Eylem Planlarina esas teskil etmesi.

Stratejik Gürültü Haritalarinin yukarida siralanan her bir amaca uygun olarak hazirlanmasi gerekmektedir.

5) Stratejik Gürültü Haritalarinin Bakanliga gönderilmesi gereken veriler ile ilgili olarak asgari gereksinimler Ek VI nin 1.5, 1.6, 2.5, 2.6 ve 2.7 sinde tanimlanmistir.

6) 31 inci maddeye uygun olarak kamuoyuna bilgi vermek ve 30 uncu maddeye uygun olarak Eylem Planlari gelistirmek için ilave ve daha ayrintili bilgilerin verilmesi zorunludur.

Örnegin;

a) Her türlü grafiksel sunumlar,

b) Her türlü sinir degerinin asilmasini gösteren haritalar,

c) Gelecekte olasi cesitli durumlar ile mevcut durum karsilastirmalari içeren fark haritalari,

ç) Uygun olan 4 m'nin haricinde bir yükseklikte hesaplanmış olan bir gürültü gösterge degerini gösteren haritalar.

7) Yerel veya ulusal uygulamalara yönelik Stratejik Gürültü Haritalarinin 4 m. lik bir deger tayin yüksekligi ve EK-VI da tanimlanan usule uygun olarak 5 dB' lik I_{gag} ve I_{gece} araliklari ile yapilmasi zorunludur.

8) Yerlesim alanlari için kara yolu trafik gürültüsü, demir yolu trafik gürültüsü ve hava araci gürültüsü ile endüstriyel gürültüler için ayri ayri Stratejik Gürültü Haritalarinin yapilmasi zorunludur. Diger Kaynaklar için haritalar eklenebilir.

EK-V

EYLEM PLANLARI İÇİN ASGARI İHTİYAÇLAR

1) Bir eylem planinin asgari olarak asagidaki unsurlari içermesi zorunludur;

a)Yerlesim alanlari, ana kara yollari, ana demir yollari ve ana hava limanlari ile endüstri, egence ve rekreasyon, imalathane ve benzeri gürültü kaynaklarinin yakinindeki alanlarin tanimlari,

b)Sorumlu yetkili,

c) Yasal ögeler,

ç) Dördüncü Bölümde yer alan her türlü sinir deger,

d) Gürültü haritalama sonuçlarini gösteren bir özet,

e) Gürültüye maruz kalan tahmini insan sayisinin ve sorunlarin tanimi ile iyilestirilmesi gereken durumlari içeren bir degerlendirme,

f) Kamuoyunun görüsünün alınmasi uygulamalariyla ilgili olarak bu Yönetmeliğin 30 uncu maddesine uygun sekilde düzenlenmiş bir kayıt,

g) Halen yürürlükte olan gürültü azaltim tedbirleri ve hazirlik asamasindaki her türlü projeler hakkında bilgiler,

g) Sakin alanlarin korunmasina yönelik her türlü tedbir de dahil olmak üzere, yetkili otoritelerin gelecek bes yillik süre içinde uygulamayi planladigi faaliyetler,

h) Uzun vadeli stratejiler,

i) Mali bilgiler (eger varsa); bütçeler, maliyet etkinlik degerlendirmeleri, maliyet-fayda degerlendirmeleri,

i) Uygulamalari ve Eylem Planinin sonuçlarini degerlendirmek için öngörülen hazirlik ve tedbirler.

2) Yetkili otoriteler tarafından kendi yetki alanlari kapsaminda alinabilecek tedbirler arasinda;

a) Trafik planlamasi,

b) Arazi kullanim planlamasi,

c) Gürültü kaynaklarinda teknik tedbirler,

ç) Daha az gürültü üreten kaynaklarin seçilmesi,

d) Ses iletiminin azaltimi, (Örneğin gürültü bariyerleri gibi gürültü bariyeri tasariminin yapilmasi halinde TSEN 1793-1, TSEN 1793-2 ve TSEN 1793-3 hesaplama standartlarinin göz önünde bulundurulmasi))

e) Düzenleyici veya ekonomik nitelikli tedbir ve tesvikleri, saymak mümkündür.

3) Her Eylem Planinin, etkilenen (rahatsız edilen, uykusu bozulan veya baska türlü) insan sayısındaki azalma cinsinden ifade edilen tahminleri içermesi gereklidir.

EK-VI

BAKANLIGA GÖNDERİLMESİ GEREKEN VERİLER

Asagida belirtilen verilerin Bakanliga gönderilmesi gereklidir.

1. Yerlesim alanlari için;

1.1 Yer, boyut ve sakin sayisi olarak toplu yerlesim yerinin kısa ve öz bir tanimi.

1.2 Yetkili otorite.

1.3 Geçmiste uygulanmis ve yürütölmekte olan **gürültü** önleme programlari ile uygun **gürültü** tedbirleri.

1.4 **Gürültü** haritalamada kullanilmis olan hesaplama ve ölçüm yöntemleri.

1.5 Kara yolu, demir yolu ve hava trafigi ile endüstriyel tesisler, eglence yeri ve benzeri gibi kaynaklarin bulunduğu alanda, bu kaynaklarin her birinden ayri ayri yayilan çevresel **gürültü** seviyesinin zeminden 4 m yükseklikte dB olarak hesaplanmis L_{gag} (55- 59, 60 – 64, 65 – 69, 70 – 74, > 75) deger araliklarinin her birine maruz kalan tahmini sakin sayilarinin (bu sayilarin en yakin yüz rakamina yuvarlanmis olması zorunludur. Örneğin: 5200 = 5150 ile 5249 arası; 100 = 50 ile 149 arası; 0 = 50 den daha az) verilmesi zorunludur. Bunun yanında, uygun bulunması ve mümkün olması durumunda, yukarıda belirtilen kategoriler kapsamındaki sakinlerin yaşamakta olduğu konut ve meskenlerin ne kadarında;

1.5.1 Önlenmeye çalışılan **gürültü**ye karşı izolasyon bulunduğu (izolasyon ile kastedilen bir binada çevresel **gürültü**ye karşı çok daha yüksek izolasyon degerlerinin korunması olanagi veren havalandırma veya iklim koşullandırma gibi tesisler ile beraber, bir veya daha fazla çevresel **gürültü** çesidine karşı özel izolasyon bulunmasıdır.),

1.5.2 Sakin cephe bulunup bulunmadığının belirtilmesi (Bir konutun maruz kaldığı ve belirli bir kaynaktan yayılan **gürültü** için yerden 4 m. yükseklikte ve cephenin 2 m. önündeki L_{gag} degerinin, en yüksek L_{gag} degerinden 20 dB den de daha düşük olduğu cephe sakin cephe olarak tanımlanmaktadır.)

1.5.3 Yukarıda belirtilen degerlere 4 üncü maddede belirtilen ana kara yollari, ana demir yollari ve ana hava limanlarinin ne ölçüde ve nasıl katkıda bulduklarının da belirtilmesi zorunludur.

1.6 Kara yolu, demir yolu ve hava trafigi ile endüstriyel tesisler, eglence yeri ve benzeri gibi kaynaklarin bulunduğu alanlarda bu kaynaklarin her birinden ayri ayri yayilan çevresel **gürültü** seviyesinin , en fazla **gürültü**ye maruz kalan cephede, zeminden 4 m yükseklikte L_{gece} cinsinden hesaplanmis, 50 – 54, 55 – 59, 60 – 64, 65 – 69, > 70 dB deger araliklarinin her birine maruz kalan tahmini sakin sayilarinin yüzölçümüyle belirtilmesi

Bunun yanında, uygun bulunması ve mümkün olması durumunda, yukarıda belirtilen kategoriler kapsamındaki sakinlerin yaşamakta olduğu konut ve meskenlerin ne kadarında;

1.6.1 Önlenmeye çalışılan **gürültü**ye karşı paragraf Ek-VI-1.5 de belirtilen özel izolasyon bulunup bulunmadığı,

1.6.2 Ek -VI-1.5 de belirtilen sakin cephe bulunup bulunmadığının da belirtilmesi zorunludur.

Yukarıda belirtilen degerlere 4 üncü maddede belirtilen ana kara yollari, ana demir yollari ve ana hava limanlarinin ne ölçüde ve nasıl katkıda bulduklarının da belirtilmesi zorunludur.

1.7 Grafiksel sunumların yapılması durumunda stratejik haritalarda en az 60, 65, 70 ve 75 dB es tesviye konturlarının gösterilmesi zorunludur.

1.8 Ek V de belirtilen bütün önemli öğeleri kapsayan ve 10 (on) sayfadan daha az uzunlukta bir Eylem Planı özeti.

2. Ana kara yollari, ana demir yollari ve ana hava limanlari hakkında;

2. 1 Yer, boyut ve üzerinde gerçekleşen trafik verileri olarak kara yolu, demir yolu veya hava limanlarının genel bir tanimi.

2. 2 Çevrelerinin özelliklerinin tanımlanması: yerlesim alanlari, köyler, kırsal alanlar olup olmadıkları, arazinin kullanım şekli hakkında bilgiler veya ana **gürültü** kaynaklari.

2.3 Geçmiste uygulanmis ve yürütölmekte olan **gürültü** önleme programlari ile uygun **gürültü** tedbirleri.

2.4 **Gürültü** haritalamada kullanılan hesaplama veya ölçüm yöntemleri.

2.5 Yerlesim alanlari dışında **gürültü**ye maruz kalan konutlarda yaşayan ve maruz kaldığı **gürültü** seviyesi, en fazla **gürültü**ye maruz kalan cephede zeminden 4 m L_{gag} cinsinden hesaplanmis

55- 59, 60 – 64, 65 – 69, 70 – 74, > 75 dB deger araliklarinin her birine maruz kalan tahmini sakin sayilarinin yuzlu ifadelerle belirtilmesi.

Bunun yaninda, uygun bulunmasi ve mumkun olmasi durumunda, yukarida belirtilen kategoriler kapsamindaki sakinlerin yasamakta oldugu konut ve meskenlerin ne kadarinda;

2.5.1 Onlenmeye calisilan gürültüye karsi Ek- VI- 1.5 de belirtilen özel izolasyonun bulunup bulunmadigi,

2.5.2 Ek -VI-1.5'de belirtilen nitelikte bir sakin cephenin bulunup bulunmadiginin da belirtilmesi zorunludur.

2.6 Yerlesim alanlari disinda gürültüye maruz kalan konutlarda yasayan ve maruz kaldigi gürültü seviyesi, en fazla gürültüye maruz kalan cephede zeminden 4 m yükseklikte L_{gece} cinsinden hesaplanmis 50- 54, 55 – 59, 60 – 64, 65 – 69, > 70 dB deger araliklarinin her birine uyan tahmini sakin sayilarinin yuzlu ifadelerle belirtilmesi,

Bunun yaninda, uygun bulunmasi ve mumkun olmasi durumunda, yukarida belirtilen kategoriler kapsamindaki sakinlerin yasamakta oldugu konut ve meskenlerin ne kadarinda;

2.6.1 Onlenmeye calisilan gürültüye karsi Ek -VI-1.5 de belirtilen özel izolasyon bulundugu,

2.6.2 Ek -VI-1.5'de belirtilen bir sakin cephe bulundugunun da belirtilmesi zorunludur.

2.7 Sirasiyla 55, 65 ve 75 dB' den daha yüksek L_{gag} degerlerine maruz kalan toplam alan (km^2 olarak) ile tahmini toplam konut – mesken sayisi (yüzün katlari olarak) ve bu alanlardan her birinde yasayan tahmini toplam sakin sayisinin (yüzün katlari olarak) belirtilmesi gerekmektedir. Ayrica köyler, kasabalar ve yerlesim alanlarinin bu tesviye konturlari içinde nerede bulduklari hakkında bilgi vermek amaciyla en az bir veya daha fazla haritada 55 ve 65 dB' lik tesviye konturlarinin gösterilmesi zorunludur.

2. 8 Ek- V de belirtilen bütün önemli öğeleri kapsayan ve 10(on) sayfai asmayan uzunlukta bir Eylem Plani özeti.

EK-VII

IZNE TABI TESISLER

FAALİYET YA DA TESİS	
LISTE A	LISTE B
1. Enerji Endüstrisi	
1.1. 300 MW üzeri toplam anma isil gücü olan elektrik, isi, buhar ya da sıcak su üretme tesisleri dahil olmak üzere termik santraller ve diğer yakma tesisleri,	50 MW (dahil)- 300 MW toplam anma isil gücü olan elektrik, isi, buhar ya da sıcak su üretme tesisleri dahil olmak üzere termik santraller ve diğer yakma tesisleri,
1.2. Petrol ve gaz rafinerileri,	
1.3.Kok fırinlari,	
1.4. Kömür gazlastırma ve sivilastırma tesisleri,	
500 ton/gün veya üzerindeki kapasitedeki tas kömürü, linyit, odun, turba, koyu katran ve benzeri maddeleri kullanan kuru damıtma tesisleri (Koklastırma, gazlastırma, uçucu maddeleri alma, vs.). Odun kömürü üretimi hariç.	500 ton/gün'ün altındaki kapasitede tas kömürü, linyit, odun, turba, koyu katran ve benzeri maddeleri kullanan kuru damıtma tesisleri (Koklastırma, gazlastırma, uçucu maddeleri alma, vs.). Odun kömürü üretimi hariç.
2. Metal Üretimi ve İşlenmesi	
2.1. Metal cevheri fırınla ma veya sinterleme tesisleri (sülfür cevheri dahil),	

2.2. 10 ton/saat üzerinde üretim kapasitesine sahip kesintisiz döküm tesislerini de içeren pik demir veya çelik üretimi (birincil ve ikincil ergitme) için entegre tesisler	2,5-10 ton/saat arasında üretim kapasitesine sahip kesintisiz döküm tesislerini de içeren pik demir veya çelik üretimi (birincil ve ikincil ergitme) için entegre tesisler
2.3. Demir veya çelik işleme tesisleri:	
2.3.1. Saatte 60 tondan fazla çelik işleyen sıcak haddeleme tesisleri	Saatte 20 – 60 ton arası çelik işleyen sıcak haddeleme tesisleri;
2.3.2.	Isıl gücün 20 MW’i astığı durumda birim gücün 50 kJ’den fazla olduğu sahmerdanlı veya tokmaklı tesisler;
2.3.3.	Saatte 2 ton’dan fazla işleme kapasitesi olan demir ve çeligin eritilmiş metal (çinko, kalay ve diğerleri) ile koruyucu yüzey kaplama uygulaması,
2.4. 150 ton/gün’den fazla üretim kapasitesine sahip olan demir ve çeligin döküldüğü dökümhaneler,	20-150 ton/gün arasında üretim kapasitesine sahip olan demir ve çeligin döküldüğü dökümhaneler,
2.5. Aşağıdaki uygulamalara yönelik tesisler:	
2.5.1.	Cevherden, konsantreden ya da ikincil hammaddelerden metalürjik, kimyasal veya elektrolitik prosesler ile demir içermeyen ham metal üretim tesisleri,
2.5.2. Kursun ve kadmiyum için günde 8 tondan fazla ya da diğer bütün metaller için günde 40 tondan fazla ergitme kapasiteli geri kazanılmış ürünleri de içeren (rafine etme, döküm vb.) alarimlar dahil demir içermeyen metal ergitme ve/veya bileşiklerinin imali tesisleri,	Kursun ve kadmiyum için 4-8 ton/gün arasında, diğer bütün metaller için 20-40 ton/gün arasında ergitme kapasiteli geri kazanılmış ürünleri de içeren (rafine etme, döküm vb.) alarimlar dahil demir içermeyen metal ergitme ve/veya bileşiklerinin imali tesisleri,
2.6.	İşleme tanklarının hacminin 30 m ³ ’den fazla olduğu, elektrolitik veya kimyasal bir proses kullanılarak metal ve plastik maddelerin yüzey işleminin yapıldığı tesisler,
3. Mineral, İnşaat Malzemeleri Endüstrisi	
3.1. Asbest ve asbest içeren ürünleri çıkarma, üretme, işleme, dönüşüm tesisleri	
3.2. Günlük kapasitesi 500 tondan fazla olan döner fırinlarda çimento klinkeri üretme tesisleri,	
3.3.	Günlük kapasitesi 50 tondan fazla olan döner fırinlarda ya da diğer fırinlarda kireç üretme tesisleri
3.4.	Eritme kapasitesi günde 20 tondan fazla olan cam elyaf dahil, cam üretme tesisleri

3.5.	Ergitme kapasitesi günde 20 tondan fazla olan mineral elyaf üretimi de dahil, mineral madde ergitme tesisleri
3.6.	Üretim kapasitesi günde 75 tondan fazla olan çatı kiremidi, tuğla, refrakter tuğla kiremit, fayans ve porselen gibi seramik ürünlerinin isil işlemle elde edildiği tesisler
4. Kimya ve Petrokimya Endüstrisi	
4.1. Entegre kimya tesisleri, örneğin, çeşitli ünitelerin bitisik ve fonksiyonel olarak birbirine bağlı olduğu, kimyasal dönüştürme proseslerini kullanarak endüstriyel ölçekte (100 ton/gün ve üzeri) üretim yapan tesisler.	Entegre kimya tesisleri, örneğin, çeşitli ünitelerin bitisik ve fonksiyonel olarak birbirine bağlı olduğu, kimyasal dönüştürme proseslerini kullanarak 100 ton/gün'den az kapasiteyle üretim yapan tesisler.
4.1.1.	Temel organik kimyasalların üretimi:
	a) Basit hidrokarbonlar (lineer veya döngüsel, doymuş veya doymamış, alifatik veya aromatik);
	b) Alkoller, aldehitler, ketonlar, karboksilik asitler, esterler, asetatlar, peroksitler ve epoksi reçineler gibi oksijen içeren hidrokarbonlar;
	c) Kükürlü hidrokarbonlar;
	ç) Aminler, amidler, azotlu, nitritli ve nitratlı bileşikler, nitriller, siyanitler ve iso siyanitler gibi azot içeren hidrokarbonlar;
	d) Fosfor içeren hidrokarbonlar;
	e) Halojenik hidrokarbonlar;
	f) Organometalik bileşikler;
	g) Temel plastik maddeler (polimerler, sentetik elyaflar ve seluloz bazlı elyaflar);
	g) Sentetik kauçuk;
	h) Boya ve pigmentler;
	I) Yüzey aktif maddeler;
4.1.2.	Temel inorganik kimyasalların üretimi:
	a) Amonyak, klor ya da hidrojen klorür, flor ya da hidrojen florür, karbon oksitler, kükürt bileşikleri, azot oksitler, hidrojen, kükürt di oksit, karbonil klorür gibi gazlar;
	b) Kromik asit, hidroflorik asit, fosforik asit, nitrik asit, hidroklorik asit, sülfürik asit, oleum ve kükürlü asitler gibi asitler;
	c) Amonyum hidroksit, potasyum hidroksit, sodyum hidroksit gibi bazlar;
	ç) Amonyum klorür, sodyum klorit, potasyum klorit, potasyum karbonat, sodyum karbonat, perborat, gümüş nitrat, baryum

	sülfat gibi tuzlar;
	d) Ametaller, metal oksitler ya da kalsiyum karpit, silisyum, silisyum karpit gibi diğer inorganik maddeler;
4.2.	Fosfor, azot ya da potasyum temelli gübre üretimi (basit veya bileşik gübreler)
4.3.	Temel bitki sağlığı ürünlerinin ve biyositlerin üretimi
4.4.	Kimyasal ya da biyolojik prosesler kullanılarak temel farmasötik ürünlerin üretimi (alkaloid tesisler dahildir),
4.5.	Patlayıcı üretimi,
5. Atık Yönetimi	
5.1.	Tehlikeli atıkların bertaraf edildiği veya geri kazanıldığı, 14/03/2005 tarihli ve 25755 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin EK-2A ve EK-2B de verilen ekleri (R1, R5, R6, R8 ve R9 işlemleri) ile atık yağların kontrolü hakkındaki 21.01.2004 tarihli ve 25353 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğinde belirtilen ve günlük kapasitesi 10 tonun üzerindeki tesisler
5.2.	Saatlik kapasitesi 3 tonun üzerindeki evsel atık yakma tesisleri
5.3*.	14/3/2005 tarihli ve 25755 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin EK-2A’da, D8 ve D9 başlıkları altında belirtilen ve günlük kapasitesi 50 tonun üzerindeki tehlikeli olmayan atıklar için bertaraf tesisleri
5.4. *	Organik olmayan atıklar için deponi alanları hariç, günlük kapasitesi 10 tondan fazlasına ulasan veya toplam kapasitesi 25 000 tondan fazla olan deponi (düzenli depolama) tesisleri
6. Kağıt Endüstrisi	
6.1.	Keresteden ya da diğer lifli malzemelerden selüloz ve/veya kâğıt hamuru üretim tesisleri
6.2.	Günde 20 tondan fazla üretim kapasitesi olan kâğıt ve karton üretim tesisleri
7. Gıda Endüstrisi:	
7.1.	Günlük hayvansal karkas kapasitesi 50 tondan fazla olan mezbahaneler;
7.2.	Asağıdakilerden gıda üretmeye ilişkin her türlü işlem ve proses:
7.2.1.	Günlük nihai ürün üretim kapasitesi 75 tondan fazla olan hayvansal hammadde (süt dışında),
7.2.2.	Günlük nihai ürün üretim kapasitesi 300 tondan fazla (3 aylık ortalama değer bazında) olan bitkisel hammadde,
7.2.3.	Tesise giren günlük süt miktarı 200 ton ve daha fazla (yıllık ortalama değer bazında) olan süt ve süt ürünleri üretimi,

7.3.	Günlük işlem kapasitesi 10 tondan fazla olan hayvan kesimi yan ürünleri ve artığı işleme vb. tesisler;
8. Tarım Sektörü *	
8.1.	Yer kapasitesi aşağıdaki sayıdan fazla olan büyük ve küçük bas hayvan yetiştiriciliğinin yapıldığı tesisler:
8.1.1.	büyük ve küçük bas hayvanlar için 750 üzeri yer;
8.1.2.	30 kg.'in üstünde büyük ve küçük bas hayvan üretimi için 2000 üzeri yer;
8.2.	En az aşağıdaki kapasitelere eşit kapasitedeki toplu kümes hayvancılığının yapıldığı tesisler:
8.2.1.	Piliçler için 40.000 yer;
8.2.2.	Tavuklar için 40.000 yer.
9. Tekstil Sektörü	
9.1.	Kapasitesi günde 10 tondan fazla olan elyaf veya tekstil ön işlem (yıkama, agartma, terbiye ve merserizasyon gibi işlemler) veya boyama tesisleri
9.2.	Günlük nihai ürün kapasitesi 12 tonun üzerinde olan hayvan derisi ve postu tabaklama ve/veya deri mamülleri işleme tesisleri;
10. Diğer Tesisler/Faaliyetler	
10.1. Solvent tüketim kapasitesi saatte 450 kg'dan veya yılda 600 tondan fazla olan, organik solvent kullanılarak malzeme, nesne ve ürünlerin yüzey işlemlerinin yapıldığı tesisler; örn. apreleme, baskı, kaplama, yağ giderme, su geçirmez hale getirme, boyutlandırma, boyama, temizleme ya da emprenye etme faaliyetleri	Solvent tüketim kapasitesi 150-450 kg/saat veya 200-600 ton/yıl arasında olan, organik solvent kullanılarak malzeme, nesne ve ürünlerin yüzey işlemlerinin yapıldığı tesisler; örn. apreleme, baskı, kaplama, yağ giderme, su geçirmez hale getirme, boyutlandırma, boyama, temizleme ya da emprenye etme faaliyetleri
10.2. Yanma ve grafitleştirme yolu ile karbon ya da elektrografit üretme tesisleri	

NOT: Bu listede yer alan ve yanında (*) işareti bulunan tesislerin yerleşim alanına olan mesafesi, maruz kalan kişi sayısının yoğunluğu, **gürültü** kaynağının sayısı ve seviyesi göz önünde bulundurulur;

- **Gürültü** Kontrol İzin Belgesine esas "Mevcut İşletmeler İçin Akustik Rapor" hazırlanıp hazırlanmayacağına; Liste A'da yer alan tesisler için Bakanlık, Liste B'de yer alan tesisler için tesisin kurulu olduğu alana bağlı olarak yetki devri yapılan belediyeler veya İl Çevre ve Orman Müdürlükleri tarafından karar verilir.

- ÇED Prosedürü uygulanacak tesisler için "Planlanan İşletmeler İçin Akustik Rapor" hazırlanıp hazırlanmayacağına; Liste A'da yer alan tesisler için Bakanlık, Liste B'de yer alan tesisler için İl Çevre ve Orman Müdürlükleri tarafından karar verilir.

Tablo-1: Kara Yolu Çevresel Gürültü Sinir Degerleri

Alanlar	Planlanan/Yenilenmis/Onarilmis yollar			Mevcut yollar		
	L _{gündüz} (dBA)	L _{aksam} (dBA)	L _{gece} (dBA)	L _{gündüz} (dBA)	L _{aksam} (dBA)	L _{gece} (dBA)
Gürültüye hassas kullanimlardan eğitim, kültür ve sağlık alanları ile yazlık ve kamp yerlerinin ağırlıklı olduğu alanlar	60	55	50	65	60	55
Ticari yapılar ile gürültüye hassas kullanimların birlikte bulunduğu alanlardan konutların yoğun olarak bulunduğu alanlar	63	58	53	68	63	58
Ticari yapılar ile gürültüye hassas kullanimların birlikte bulunduğu alanlardan işyerlerinin yoğun olarak bulunduğu alanlar	65	60	55	70	65	60
Endüstriyel alanlar	67	62	57	72	67	62

Tablo-2: Hafif Raylı Sistemler İçin Çevresel Gürültü Sinir Degerleri

Yer altı İstasyonları	L _{eq} (dBA)	Yerüstü İstasyonları	L _{eq} (dBA)	
Giseler, merdivenler, koridorlar	55	Platformlar (platform kenarından 1,8 m) Duran ve kalkan trenler için Geçen Trenler Çalışır durumda bekleyen trenler için	70	
Platformlar (platform kenarından 1,8 m)	Duran ve kalkan trenler için		80	75
	Geçen Trenler		85	65
	Çalışır durumda bekleyen trenler için		65	
İstasyon içinde Havalandırma sistemi	55			
Caddelerde havalandırma kanalları (9.0 m' de)	55			
İstasyon içinde kapalı hacimlerde bulunan acil havalandırma fanları (22.5 m.' de)	80			

Tablo-3: Hava Alanı Çevresel Gürültü Sinir Degerleri

Alanlar	Küçük hava alanları (yilda elli binin altında inis/ kalkisin olduğu hava alanları)			Büyük hava alanları (yilda elli bin ve üstü inis/ kalkisin olduğu hava alanları)		
	L _{gündüz} (dBA)	L _{aksam} (dBA)	L _{gece} (dBA)	L _{gündüz} (dBA)	L _{aksam} (dBA)	L _{gece} (dBA)
Gürültüye hassas kullanimlardan eğitim, kültür ve sağlık alanları ile yazlık ve kamp yerlerinin ağırlıklı olduğu alanlar	63	58	53	65	60	55
Ticari yapılar ile gürültüye hassas kullanimların birlikte bulunduğu alanlardan konutların yoğun olarak bulunduğu alanlar	65	60	55	68	63	58
Ticari yapılar ile gürültüye hassas kullanimların birlikte bulunduğu alanlardan işyerlerinin yoğun olarak bulunduğu alanlar	67	62	57	72	67	62
Endüstriyel alanlar	70	65	60	75	70	65

Tablo-4 Endüstri tesisleri için çevresel gürültü sınır değerleri

Alanlar	L _{gündüz} (dBA)	L _{aksam} (dBA)	L _{gece} (dBA)
Gürültüye hassas kullanimlardan eğitim, kültür ve sağlık alanları ile yazlık ve kamp yerlerinin yoğunluklu olduğu alanlar	60	55	50
Ticari yapılar ile gürültüye hassas kullanimların birlikte bulunduğu alanlardan konutların yoğun olarak bulunduğu alanlar	65	60	55
Ticari yapılar ile gürültüye hassas kullanimların birlikte bulunduğu alanlardan işyerlerinin yoğun olarak bulunduğu alanlar	68	63	58
Organize Sanayi Bölgesi veya İhtisas Sanayi Bölgesi içindeki her bir tesis için	70	65	60

Tablo-5: Saniye Alanı İçin Çevresel Gürültü Sınır Değerleri

Faaliyet türü (yapım, yıkım ve onarım)	L _{gündüz} (dBA)
Bina	70
Yol	75
Diğer kaynaklar	70

Tablo –6: Maden ve Tas Ocaklari ile Benzeri Alanlarda Patlama Nedeniyle Olusacak Titresimlerin En Yakın Çok Hassas Kullanım Alaninin Disinda Yaratacagi Zemin Titresimlerinin Izin Verilen En Yüksek Degerleri

Titresim Frekansi (Hz)	Izin Verilen En Yüksek Titresim Hizi (Tepe Degeri-mm/s)
1	5
4-10	19
30-100	50

(1 Hz- 4 Hz arasında 5 mm/s'den 19 mm/s'ye; 10 Hz- 30 Hz arasında 19 mm/s'den 50 mm/s'ye, logaritmik çizilen grafikte dogrusal olarak yükselmektedir)

Tablo – 7: Insaatlarda Kazık Çakma ve Benzeri Titresim Yaratan Operasyonlarin ve Insaat Makinelerinin En Yakın Çok Hassas Kullanım Alaninin Disinda Yaratacagi Zemin Titresimlerinin Izin Verilen En Yüksek Degerleri (1 Hz- 80 Hz arasındaki frekans bantlarında)

	Izin Verilen En Yüksek Titresim Hizi (Tepe Degeri-mm/s)	
	Sürekli Titresim	Kesikli Titresim
Yerlesim Bölgelerinde	5	10
Sanayi ve Ticari Bölgelerde	15	30

Tablo8: Binalarda, Bina İçindeki Makine ve Teçhizatın Yaratacagi Titresimlerin Sinir Degerleri

	Titresim Frekansi (Hz)	Izin Verilen En Yüksek Titresim Hizi (rms deger-mm/s)
Konutlarda	1*	1.5
	8-100	0.3
Ofislerde	1**	3.5
	8-100	0.6

* 1Hz-8 Hz arasında, 1.5 mm/s'den 0.3 mm/s'ye logaritmik çizilen grafikte dogrusal olarak azalmaktadır.

** 1Hz-8 Hz arasında 3.5 mm/s'den 0.6 mm/ s'ye logaritmik çizilen grafikte dogrusal olarak azalmaktadır.

Tablo-9: İç Ortam Gürültü Seviyesi Sinir Degerleri

Kullanım Alanı		Kapalı Pencere L _{eq} (dBA)	Açık Pencere L _{eq} (dBA)
		Kullanım alanlarında herhangi bir faaliyet olmadığı durumlardaki degerler:	
Kültürel Tesis Alanlari	Tiyatro salonlari	30	40
	Sinema salonlari	30	40
	Konser salonlari	25	35
	Konferans salonlari	30	40
Saglık Tesis Alanlari	Yataklı tedavi kurum ve kuruluslari, dispanser, poliklinik, bakım ve huzur evleri ve benzeri.	35	45
	Dinlenme ve tedavi odalari	25	35
Egitim Tesisleri Alanlari	Okullardaki derslikler, özel eğitim tesisleri, kresler, laboratuvarlar ve benzeri.	35	45

	Spor salonu,	55	65
	Yemekhane	45	55
	Kreslerdeki yatak odalari	30	40
Turizm Yerlesme Alanlari	Otel, motel, tatil köyü, pansiyon ve benzeri yatak odasi	35	45
	Konaklama tesislerindeki restoran	35	45
Sit Alanlari	Arkeolojik, dogal, kentsel, tarihi ve benzeri.	55	65
Ticari Yapilar	Büyük ofis	45	55
	Toplantı salonlari	35	45
	Büyük daktilo veya bilgisayar odalari	50	60
	Oyun odalari	60	70
	Özel büro (uygulamali)	45	55
	Genel büro (hesap, yazı bölmeleri)	50	60
	İs merkezleri, dükkanlar ve benzeri.	60	70
	Ticari depolama	60	70
	Lokantalar	45	55
Kamu Kurum Kuruluslari	Ofisler	45	55
	Laboratuvarlar	45	55
	Toplantı salonlari	35	45
	Bilgisayar odalari	50	60
Spor Alanlari	Spor salonlari ve yüzme havuzlari	55	65
Konut Alanlari	Yatak odalari	35	45
	Oturma odalari	45	55